

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF
Felolós szerkesztő: BRAUN SÁNDOR
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A halottak megmozdulnak.

Budapest, május 23.

(Sz.) Európa figyelmét egy pillanatra még az orosz-japán háború véres izgalmaitól is elvonja amaz újabb háborúság, melynek előcsatározásai Franciaország és a Vatikán között már meg is történtek. Ágyuk ugyan nem fognak ebben a háboruban megszólalni, de vereségek még is lesznek, véres fővel nem fognak katonák ezrei a porba hullni, de a nagy veszteségek itt sem fognak hiányozni.

Combes bizonytalan időre szabadgoltta Nisardot s bár ez még a legenyhébb formája a diplomáciai összeköttetés megszakításának, a pápai udvar sem fog — bármily kevés kedvet mutasson is hozzá — egyebet tehetni, mint hogy Lorenzetti nunciust visszahívja Párisból.

A francia jegyzék megérkezésekor X. Pius nem hiába kiáltott fel könnyező szemmel: — óh, én Velencém! én szépséges Velencém! A fiatal államtitkár, Merry del Val is hiába verte bűnbánólag a mellét, hogy: — nem azt akartam én! a baj már megvolt, még ha akaratlanul is idézték a fejükre. Igazán el is lehet hinni, hogy akaratlanul, vagy még inkább tapasztalatlanul.

Az egyház sokkal nagyobb, lényegbe vágó vétségeket megbocsátott már az ő „legkedvesebb leányának“, mintsem hogy egy formai, pusztán udvariassági ténykedésből kifolyólag a háborúság keserűségét vegyítse az új pápa uralkodásának mézeseteibe. Olyan háborúságát, mely egyfelől nagyon kedves a Combes radikális politikájának, másfelől pedig kimenetelében mindent, csak diadalt nem ígér a pápai udvarnak. A francia közvélemény, elég osztatlanul, a Vatikán tiltakozását Franciaország *belügyeibe* való beavatkozásnak tekinti és Combes, akit eddig a nacionalisták és klerikális monárkhisták mint az egyház esküdt elleniségét próbáltak megörölni, a Vatikán elleni harcában most már mint a francia nemzeti becsület championja szerepel. Liberális párthívei mind erélyesebb föllépésre ösztönzik a francia miniszterelnököt, aminthogy máris hallatszanak hangok, melyek a belga *Frère-Orban* és a magyar *Agliardi* példára hivatkozva, keveslik Nisard egyszerű szabadságoltatását, a diplomáciai összeköttetés teljes megszakítását, sőt a konkordátum teljes fölmondását követelik, a klerikális árnyalatok pedig, éppen mert a féltékenyen őrzött nemzeti becsületről van szó s ügyes kezek által az helyzetetett a viszálykodás út-közö pontjává, nem merik a kellő

erélyt a különben gyűlöletes kormány megbuktatására kifejteni. Abban a kérdésben elbukni, hogy a pápa ad-hasson utasítást a francia állam fejének, hogy kit, mikor és mily körülmények közt látogasson, olyan dicsősége lenne a Combes-minisztériumnak, melylyel nem érne föl a klerikálisoknak bármennyire teljes pillanatnyi diadala. A kongregációk kiűzésében, egyéb egyház-ellenes intézkedések végrehajtásában megoszolhatnak a vélemények, de a nemzeti becsület, a hajdani *gloire* egyetlen maradványának megvédelmezésében nincs eltérés se pártok, se vezérek között. S ezért nem lehet kétség sem a küzdelem végső kimenetele iránt, hogy az, a francia kormány minden mérséklete mellett is, csak a pápai udvar teljes vereségével végződhetik.

A diplomáciai érintkezés külső formáiban járatosak meglepődve olvasták a Vatikáni intimátum érdes fordulatait s szinte közérzés gyanánt a *Rampolla* kormányzásának időszaka merült föl az európai közvélemény emlékezetében, amikor az Egyház életébe sokkal mélyebben belevágó serelemek sokkal finomabb formák között, sokkal hatékonyabban védelmeztettek meg. *Rampolla!* Az Egyház politikai életének vonatkozásaiban mind X. Pius, mind államtitkára az ő örökségében helyezkedtek el s az első önálló fellépés alkalmával már olyan vereséget szenved ez a politika, melynek a fiatal államtitkár a legelső és közvetlenebb áldozata.

Cui prodest? ez az első kérdés, mely ilyenkor előszörre mindenkinél fölmerül. *Cui prodest?* Franciaországnak, amely kitaró egyenletességgel hajtotta végre egyházpolitikáját, Merry del Val semmiképp sem állott az utjában, a hármasszövetségnek pedig, mely iránt a fiatal államtitkár elődjénél sokkal nagyobb jóindulatot éreztetett, még sokkal kevésbé. *Cui prodest?* Az áldozat megaludt vére tetemre hívja, akit a közvélemény szemében utóler a sanda gyanu s az elmult világ hazajáró lelkére mutat a *Rampolla* személyében. Senki másnak, csak az elhalt pápa mindenható miniszterének állott egyedül érdekében megmutatni, hogy az az éles penge, melylyel az ő kezében olyan finom császármetszéseket lehetett eszközölni, gyakorlatlan kézben a műtőmestert sebezi halálra. Hogy az operáció folyamán maga az Egyház is súlyos sebet kapott: a személyes hiuság kielégítésével szemben másodrendű kérdéssé alacsonyodik még az is.

A halottak megmozdulnak s így próbálnak új életre kelni. Az a kérdés csupán, vajjon van-e bennük elég életerő az élet folytatásához avagy

az utolsó mozdulat az örök halálnak kezdete-e.

Oh, én Velencém! én édes Velencém! X. Pius még nem egyszer fog így felkiáltani, míg megtanulja, hogy mekkora a különbség egy békességes egyházmegye és a világegyetem katolikusainak kormányzatában, akiknek sokszor ellentétes érdekkörrei mind az ő tiarájának árnyékában futnak össze.

És meg fogja tanulni mindenkifől azt, hogy fejedelmeknek az a legfőbb belátásuk, hogy torzsalkodó hiuságok mellőzésével önmagukból meritenek vezérelvet az ut iránt, melyen haladniok a legjobb.

És akkor hiába mozdulnak a halottak, hazajáró lelkük csak visszatér oda, ahol az ő örök hazájuk, a koporsóba.

BELFÖLD

O. M. K. E.

Budapest, május 23.

Pünkösöd vasárnapján megalakult a fővárosban az *Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés*, a mely egyszálal gazdasági törekvésekkel szemben a tisztességes kereskedelem védelmét tűzte ki céljául. A kereskedők már is oly nagy számban sorakoztak zászlaja alá, hogy ez is biztató jele annak, hogy az új egyesület hasznos tényezője lesz közgazdasági életünknek. A mai közgyűlésen nagyon szép és tartalmas beszédek hangzottak el az O. M. K. E. törekvéseiről, a legfigyelemreméltóbb volt azonban *Hieronym* Károly kereskedelmi miniszternek az önálló vámterületről mondott nyilatkozata a közgyűlést követő banketten, amelyben tömören és világosan megjelölte a kormány álláspontját a nagypontosságú kérdésben.

A *Vigadó* nagy és kis termét a zsufolásig megtöltötték a közgyűlésre egybesereglett egyesületi tagok és vidéki kiküldöttek. Az eddig megalakult vidéki kerületek kiküldöttein kívül az ország minden nagyobb városából jöttek kereskedők s képviselve volt a legtöbb kamara, minden fővárosi és vidéki egyesület. Kétezeren lehetek együtt az ország nagyobb és kisebb kereskedői, lelkes érdeklődéssel kísérve a nagy szervezkedést bevezető alakuló-közgyűlést. *Sándor* Pál országgyűlési képviselő a végrehajtóbizottság elnöke üdvözölte az egybegyűlteket, mire *Szabó* Kálmán, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara elnöke lett egyhangulag a közgyűlés elnöke s a jegyzőkönyv vezetésére dr. *Glücksthal* Samut, *Beck* Gézá, hitelesítőkül haraszt *Jellinek* Henriket és dr. *Hegedüs* Lorántot kérték fel. *Fürst* Berlaan előterjesztette a végrehajtóbizottság jelentését, amelyet *Beck* Géza szerkesztett.

A jelentés beszámoló az országos szervezkedés eddigi eredményéről, amelynek lényege az, hogy a hazai kereskedő társulatok csaknem valamennyien beléptek az Omkebe. Eddig *nyolcvannyal* vidéki és *huszonkét* fővárosi kereskedőtársulat csatlakozott. Összes létszáma a vidékieknek 7848, a fővárosiaknak 7101. A 17 magyarországi kereskedelmi és iparkamara közül eddig 13 kamara (a budapesti, aradi, deb-

reczeni, győri, kassai, kolozsvári, marosvásárhelyi, miskolci, nagyvárad, pozsonyi, soproini, szegedi és temesvári) lépett be az egyesülésbe. Azonkívül belépett egyénleg a vidékről 6116 tag, a fővárosból 1262. Az országos szerves kapcsolatot megteremtésére eddig 26 vidéki kerületet alakítottak. Konstánzia végül a jelentés, hogy már sikerült egyrészt biztosítani az egyesülés országos jellegét, másrészt lehetővé tenni azt, hogy a rendelkezésre álló eszközök alapján az egyesülés érdemleges működésébe megkezdhesse.

A zajos helyesléssel fogadott jelentés felolvasása után egyhangú lelkesedéssel, viharos éljenzés és taps mellett megválasztották az *Omke elnökének* Sándor Pált, akit Szabó Kálmán közgyűlési elnök üdvözölt tartalmas beszéddel, amelyben a kereskedők egyesülésének nagy erejét ismeltatta, amely azonban nem más közgazdasági ágak támogatásában látja az érvényesülését, hanem hogy a kereskedelmi érdekek a maguk helyét megtalálják a közgazdasági életben. A magyar kereskedelem Ausztriával való sajátos kapcsolatánál fogva ugyanis nem rendelkezik a kellő önállósággal s nálunk a közgazdasági érdekeknek a politikához kell alkalmazkodniuk. Hangsúlyozva a közgazdasági önállóság fontosságát, az Omke feladataihoz, az elnök erőt és egészséget kíván.

A legnagyobb érdeklődés közben mondotta el azután Sándor Pál a programbeszédét.

Az országos szervezkedés célját ebben foglalhatja össze: fokozni a kereskedelem megbecsülését, megvédeni és növelni a kereskedő tisztességes keresetét. E célokra a követésében az Omke bár erőes és öntudatos, de békét szerető szervezetként fog beilleszkedni a magyar közgazdasági tényezők sorába, mert békének, belátásnak és kölcsönös megtérésnek kell lennie az egyes gazdasági tényezők között, de a haza érdeke lesz mindig a vezérlő csillag s ez ad erőt az egyesülésnek majd arra, hogy ha a harcot el nem kerülheti, nyílt sisakkal, bátran és férfias nyugodtsággal szálljon szembe azokkal, akik végzetes elvéledzésből, vak fanatizmusból, vagy politikai pártérdekből a kereskedelem ellen törnek. De a harcra is csak a kölcsönös megértésre és teljes összhangra fogunk törekedni.

Az Omke feladatát, nézete szerint, két nagy csoportba kell osztályozni. Az egyikbe azokat sorozza, amelyek az egyesülésnek az egyes kereskedők érdekében kell végeznie, a másikba azokat a kötelezettségeket, amelyek általános közgazdasági, társadalmi és nemzeti érdekek szempontjából hátrálnak a kereskedő-osztály országos képviselőit.

Az első nagy kérdés Magyarország gazdasági berendezkedésének a kérdése, s jelenünk és jövőnk fejlődésünk Ausztriához való viszonyunk kérdésén fordul meg. Mindenekelőtt tehát arra nézve kell állást foglalni, hogy az Egyesülés működését ebben a részben milyen elvek fogják irányítani. A kereskedelemre nagy, döntő feladatok várnak, s a maga részéről nyíltan, politikai tekintet nélkül megmondja véleményét, mert ez a kérdés megszűnt politikai kérdés lenni. *Feltétlen híve az önálló vámterületnek* s meggyőződése, hogy gazdasági, kulturális és nemzeti feladatainkat csak gazdasági önállóság mellett oldhatjuk meg, mert csak így válhatunk képesekké rohamosan emelkedő állami szükségleteink kielégítésére, egyre súlyosbódó terheink elviselésére.

Vallja ezt a hitet rendületlenül, bár látja az átmenet nehézségeit és a kétségtelenül bekövetkező rázkódtatásokat. Eppen azért a megfélemlítő óvatosságra is van szükség. Ezért szükségesnek tartja, hogy még ez egyszer, de *feltétlenül utoljára*, megkössük a vámszövetséget. A vámsorompók felállítása ugyanis ma az országot készületlenül találja, s kiszámíthatatlan veszedelemmel járna. A vámsorompó felállítását elő kell készíteni, hogy a mezőgazdasági termékek kivitelre szoruló részének elhelyezése lehetőleg biztosítottassék, másrészt, hogy olyan áruknak a gyártására is berendezkedjünk, amelyekre nézve eddig behozatalra vagyunk utalva.

A vámterület kérdésének tőzsomárságában a külkereskedelem kérdésével foglalkozik. Kétségtelennek tartja, hogy a jövőben fokozottabban kell kiépíteni azokat az utakat, amelyek a világforgalom felé vezetnek az országot, s az első, amit ezen a téren tenni kell, egy központi szervezet létesítése a „Berliner Centralstelle zur Vorbereitung der Handelsverträge“ mintájára, amely a külkereskedelmi szerződések előkészítésével kell, hogy foglalkozzék.

A konzuli szolgálat, valamint a kereskedelmi és mezőgazdasági attasék működésének az eddiginél fokozottabban kell a magyar közgazdaság szolgálatában állania. A közös konzulátusok működése túlságosan bürokratikus, a magyar viszonyokat ezek a hivatalok kevéssé nem ismerik és nem törődnek a magyar érdekekkel. Az egyesülés ezeknek a visszasszágoknak

a megszüntetésére is teljes erővel fog törekedni. A konzuli szolgálat diplomatikus jellegének beteges túltengését a kereskedelmi jelleg döntő uralma kell, hogy felváltja. A konzulok legyenek egyenlő mértékben Magyarország gazdasági érdekeinek is képviselői, s a kereskedelmiügyi és földművelésügyi minisztérium külföldi szaktudósait is olyan erőes képviselői legyenek a magyar kereskedelmi érdekeknek, mint amilyeneknek a konzuloknak kellene lenniük. Elengedhetetlennek tartja tehát, hogy ez állások betöltésével első sorban világlátott kereskedőket vegyünk tekintetbe, s hogy a kereskedők a konzulátusokhoz minden hivatalos közvetítés és terhes formasság nélkül fordulhassanak.

A közlekedési tarifapolitika is kell, hogy az Egyesülés gondoskodásának tárgya legyen. A mostani tarifapolitika, úgy a belforgalom, mint a külkereskedelem relációira nézve, nem felel meg meg gazdasági érdekeinknek. Megdöbbentő a kamarák jelentéseiben évről-évre felsorolt szisz, meg százfélé panasz a vasúti és hajózási díjazásokra nézve. Komoly kötelessége az Egyesülésnek, hogy a tarifális bajok megszüntetésére közreműködjék.

A kivitel fejlesztésénél talán még előbbrevaló a *belső piac meghódítása magyar termelés számára*.

Áttróva a szövethetésekre, kikelt azok ellen a szövethetetek ellen, amelyek nem igazi szövethetetek, elsősorban a fogyasztási szövethetetekre utal ebben a tekintetben. Itt a szövethetetés csak ürügy s nem cél, nálunk politikailag érdekeltek vagy nyereszkesedők nyitnak szövetheteti boltot és árusítanak abban úgy, mint a kereskedő s a törvény kijátszásával beléptetik vendőket tagként a szövethetetekbe, gyakran egy ötkoronás részjeggyel s ezt is hitelre adják a vendőnek, mert a törvény még ezt sem tiltja. Az Egyesülés minden erejével azon lesz, hogy a szövetheteti mozgalom fattyuhajtásait lenyesse.

A kereskedelem színvonalának emelése végett elsősorban a kereskedelmi szakoktatást kell fejleszteni s az iskolában kereskedőt és nem hivatalnokot kell nevelnünk. Kereskedőt, aki-ben vállalkozó bátorság van termékeinkkel a világot bejárni és üzleti működésével az Óceánokat áthidalni. Növelni kell az önállóságra való hajlamot s nem azt a törekvést, amely a bankok és vállalatok kényelmes irodáiba vezet. Mellékesen megemlíti, hogy a kereskedelmi oktatás épületeinek betetőzését egy kereskedelmi főiskolában látja, amely teljesen egyenlőrangú legyen a tudomány- és műegyetemmel.

A kereskedelmet érdeklő törvényhozásra mondotta végül Sándor Pál, is állandóan és rendszeresen ki kell, hogy terjessze figyelmét az Egyesülés és megragadjon minden alkalmat, hogy ebben az irányban a felvilágosítás minden eszközzel segítsen összhangba hozni a legislátorus tevékenységet a gyakorlati élet követelményeivel.

Feszült figyelemmel hallgatták az egybegyűltek a nagyszabású programot és sűrűn hangzott fel a tetszés.

Jelének Henrik, a Magyar Kereskedelmi Csarnok elnöke fejezte ki lelkes elismerését az előkészítő bizottság, különösen pedig Sándor Pál működése iránt. Sándor Pál erre köszönetet mondott s ajánlatára Fürst Bertalant és Kunz Józsefet alelnököknek, vidéki elnököknek Szabó Kálmán debreczeni, Jerffy Antal győri, Huszella Gyula nagyvárad kereskedelmi és iparkamarái elnököt választották meg egyhangulag.

A közgyűlés elfogadta Kunz József javaslatát, hogy az Egyesülés háztartását a jövő közgyűlésig a választmány vezesse. Dr. Glücksthal, mint az egyesület irodájának ideiglenes vezetője előterjesztette a pankotai kereskedők egyesületének indítványát, mely arra vonatkozik, hogy az adókvívő-bizottságok összeállítását tekintetben tegyen a bizottság előterjesztéseket, továbbá hogy a szövetheteti visszavételek orvoslása mielőbb tárgyalás alá vessék. Az indítványt kiadják a választmányának. Dr. Glücksthal ezután Oblath Lipót, Laut Károly és Böröcz Pál (Szeged) együttes indítványt terjeszt elő, amely annak kimondását kéri, hogy a közgyűlés gazdasági viszonyainak Ausztriával való rendezését az önálló vámterület alapján óhajta. A végrehajtott bizottság indítványozza, hogy a közgyűlés az indítványt fogadja el és utasítsa a választmányt, hogy tegyen előterjesztéseket ama sürgős előkészítő munkálatok tekintetében, melyek az önálló gazdasági berendezkedés megvalósításához szükségesek. A közgyűlés éljenzéssel fogadta el az indítványt. Keszi Harmath Sándor indítványára 30 fővárosi és 50 vidéki választmányi tagot választottak. Végül Sándor Pál elnök néhány meleg szóval üdvözölte a választmány tagjait s a közgyűlést berekesztette.

A díszvacsona.

Este fél 7 órakor a Royal-szálloda nagyteremben tartották meg a szokásos áldomást. A harmadik fogásnál Sándor Pál emelkedett szóladára, lendületes szavakban felköszöntötte a királyt, ki a munka fáradhatatlan teljesítésével példaképpül szolgálhat éppen a kereskedőknek is. Azután Szabó Kálmán alelnök a kormányt és annak képviselőjét, Hieronymi Károly kereskedelemügyi minisztert éltette, kérve az újonnan megalakult Egyesülés nevében, hogy vegye igénybe annak önként fejtánlott munkásságát a haza javára.

Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter szólalt fel azután. Az összetartásnak az a fényes jele, ugymond, amelyet az O. M. K. E. már most, megalakulásakor fényesen bebizonyított, alkalmas lesz arra, hogy nagy céljait ez az egylet elérhesse. Az, hogy az Egyesülés ily nagyszámúban kezd tömörülni, magyarázatát találja abban, hogy a hazánk gazdasági fejlődése egy új irányban kezd haladni Mert hisz mindnyájan meg vagyunk arról győződve, hogy ez a teljesen egyoldalú gazdasági rendszer, amely még csak a közelmúltban is hazánkat dominálta, érti ezalatt azt, hogy az egész ország kizárólag földműveléssel foglalkozott, hogy ez nemcsak nagy gazdasági veszélyeket rejt magában, hanem hogy az ország továbbhaladását teljesen gátolja. Mert egy földművelő ország nem képes sohasem előteremteni azokat az anyagi eszközöket, melyekkel egy magasabb kultúra elérésére és mondjuk meg egészen nyíltan, költségeinek elviselésére képes volna. Azért általános az a meggyőződés a közvéleménynek, hogy el kell hagyni ezt az egyoldalú gazdasági foglalkozást. At kell térni az ipari termelésre és habár még csak a kezdetnek kezdetén vagyunk, azért mégis az az erős meggyőződés, hogy vállvetve akaratlan sikerülni fog rövid idő alatt egy életképes ipart is teremteni. De ha gyáripárt akarunk teremteni, akkor az ország szükségletén kívül termelni kell exportra is. Az iparfejlesztés és az export ügyszólván szinonim fogalmak. Szükség van tehát egy életre, egy munkáskedvű kereskedésre. A kereskedőnek kell lenni annak a pionírnak, aki kikeresi azon piacokat, ahol a hazai termelést el lehet helyezni. Ezt érti azon új feladatok alatt, amelyeknek megoldását az egész ország a kereskedés képviselőitől vár. Arra emeli poharát, hogy az Egyesülés legyen mindig a maga feladatainak magaslátán. Értse meg mindig az ország valódi szükségletét, igyekezzék azokat kielégíteni, de azokon túl ne menjen sohasem. (Lelkes éljenzés.)

Ezután Sándor Pál felolvasta gróf Tisza István miniszterelnök és Tallián Béla földművelésügyi miniszter hozzáintézett leveleit. Tisza levele így szól:

Tisztelt barátom! Köszönettel vettem folyó hó 14-én kelt becses soraidat, amelyekben az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülésnek folyó hó 22-én tartandó első rendes közgyűléséről szives voltál értesíteni és egyuttal az Egyesülés nevében az ugyanaznap tartandó társasvacsonra hívtál meg. Miután néhány napra fajra utazom, a szives meghívásnak élénk sajnálatomra nem felelhetek meg; arra kérék tehát, légy szives az egybegyűlteknek szíveslyes üdvözetemet tolmácsolni és egyuttal abbéli reményemnek kifejezést adni, hogy ez új egyesülés a magyar kereskedelem jogosult érdekeit mindenkor a különböző foglalkozási ágak közt megkívántató összhang sérelme nélkül fogja szolgálni és sikeresen érvényesíteni. Igaz híved Tisza, s. k.

Tallián Béla ezt írja: Amennyiben, amint levelemben is kiemelted, az O. M. K. E. mint oly hasznos tényező kíván beilleszkedni a nemzet gazdasági szervezetébe, mely a különböző foglalkozási ágak harmónikus együttműködésében s békés munkájuk kölcsönös hatásában látja az ország gazdasági gyarapodásának egyik biztosítékát, részemről szivesen közzöntöm az O. M. K. E.-t, és óhajtom, hogy az imént megjelölt irányban fejlődve, hozzájáruljon közgazdaságunk felvirágoztatásához, melyet csakis az összes tényezők összhangzó s egymást támogató, békés munkálkodásával lehet előmozdítani.

Kunz József Halmos polgármesterre írtette poharát, mire Halmos polgármester a főváros nevében üdvözölte az Omke megalakulását. Szávay Gyula és Herzfeld Frigyes felköszöntői után Szendrői Mór, a győri kamara titkára Kornfeld Zsigmond, a tőzsde elnöke emelte poharát. Sippos Gyula (Kassa) az önálló vámterületre köszöntött.

Erre ismét felemelkedett Hieronymi kereskedelmi miniszter és a következő érdekes beszédet mondotta:

Az utolsó szónok szavaira reflektált. Mint-hogy, ugymond, nekem teljes meggyőződésem az, hogy ha mi ma az önálló vámtérületre térnénk, ezzel egy veszedelmes ugrást tennénk a sötétbe, ezt a meggyőződésemet egy percig sem akarom elhallgatni s nem akarom kétségben hagyni az urakat az iránt, hogy én ezt a nézetet nem osztom.

Nem akarok én most itt egy disszertációba bocsátkozni, mert ez rossz ízű dolog volna. Csak annyit akarok röviden mondani, hogy ha az iparosok kívánják az önálló vámtérületet, azt teljesen értem, de azt hiszem, hogy kereskedők meggyőződésből nem lehetnek ezen a véleményen. Mert a kereskedőnek az életeleme a szabad mozgás. Ne legyen, kérem, semmiféle illúzióban. Ha ma úgy alakulnának a viszonyok, hogy az ország az önálló vámtérületre térne át, ez az önálló vámtérület a leghatározottabban védvám lenne. Az nem volna szabad kereskedelmi irányban mozgó, hanem határozottan védvám. S mi lenne ennek következtése? Az, hogy a fogyasztási cikkeknek igen nagy része, az a nagy része tudniillik, amely ma védvám nélkül jön be az országba, ezután védvámot fizetne és ennél fogva megráglalna, mert hiszen nincs is semmi értelme a védvám, ha nem ez volna a következménye, miután a védvám az az egyetlen rasonja, hogy megráglatsa az cikkeket, s ez által a belföldi iparosnak jobb sikereket biztosítson. En mindenkin meggyőződését tiszteltem, s ennél fogva legyenek meggyőződve, hogy az én füleimet nem sérti az a vélemény, mely az enyémel ellentétes. De mert meggyőződésem vannak, mert ezeket a meggyőződések semmi körülmények között sem fogom elhallgatni, akár tetszik, akár nem, azért nem tudom hallgatással mellőzni azt, amikor ebben a díszes társaságban halottam egy felkőzöntöt, amely az önálló vámtérület mellett tört lánzsát. Arra kérem a tisztelt urakat, hogy mielőtt ebben az irányban magukat angazsziroznák, legyenek szivesek a kérdést minden oldalról tanulmányozni, mert a kérdés, méltóztatásuk elhinni, egyike a legbonyolultabb gazdasági kérdéseknek, azt egyszerűen jelszókkel elintézní veszedelmes dolog. És ha az O. M. K. E. ezt a kérdést a maga összejövetelein, a maga választmányában és közgyűlésében alaposan, minden oldalról meg fogja vitatni, ezzel az országnak fog szolgálatot tenni, akármilyen irányban formálódjék is ki meggyőződése. Én ennél fogva arra emelem poharamat, hogy ez a nagyon t. egyesület, amely számban és tagjain tekintélyenél fogva olyan számottevő, ezt a kérdést ne jelszavak, hanem alapos tanulmányozás utján döntse el. (Élénk éljenzs.)

Auer Róbert a kereskedelmi egyesületekre és azok jelenlévő elnökeire és vezetőire iríti poharát, akik az O. M. K. E. szilárd biztonságát adják meg, mert az egyén mulandó, de az egyesületek állandók, az O. M. K. marandósága csakis az egyesületekben található meg kellő alapját. Maróthy Fürst Bertalan a sajtót, dr. Soltesz Adolf a földmívelési miniszter képviselőjét, Bartóky József miziszteri tanácsost élte.

Kornfeld Zsigmond köszönetet mond a szives megemlékezésért, melyben a tőzsde intézményét és azzal együtt őt is részesítették. Szellemsen fejtegeti, hogy a kereskedelemnek nemcsak anyagi, hanem erkölcsi célja is van; a kereskedőnek épp úgy van erkölcsi világa, mint minden más foglalkozású egyőnnek. Pedig épp erről az oldalról szokták támadni kereskedőinket. Nagy tetszés mellett hangsúlyozza, hogy a magyar kereskedőket tisztesség, becsületesség dolgában épp oly kevéssé érheti gáncs, mint bármely nemzet kereskedőit. Szól azután a tőzsde hivatásáról és annak a kereskedői érdekekkel való kapcsolatáról. Ismétli azt az óhaját, hogy az Egyesülés ne csak anyagilag védje meg a kereskedelem érdekeit, hanem elsősorban erkölcsileg és etikailag is álljon annak élére. Emeli poharát a kereskedők erkölcsi erényeire, annak a tradíciónak megtartására, amelyet atyáinktól örököltünk és amely abban áll, hogy bármily nagy súlyt helyezünk is anyagi érdekeinkre, elsősorban tisztességesen, szilárd jellemmel akarunk szolgálni, másodsorban saját érdekeinknek, első sorban a közérdeknek, de legelső sorban szeretett hazánknak. (Zajos éljenzs.)

Végül Hertzka Tivadar szerkesztő a magyar kereskedőkre ürítette poharát.

A nemzeti párt válsága.

Budapest, május 21.

A nemzeti párt klubhelyiségeit felmondották, a klub maga felszólóban is van és ha igazak az Apponyi hívei sorából eredő hírek, ugy a nemzeti párt sorsa június 12-ikén Jászberényben fog eldőlni, amikor Apponyi újra megjelenik választói előtt és programját nemzeti irányban kibővíti. A *Zeit* levelezője meginterviewolta a nemzeti párt több tagját. *Szentiványi Árpád* így nyilatkozott:

— Elnöke voltam a disszidens csoportnak, de néhány nappal ezelőtt lemondottam az elnöki tisztségről és értésére adtam gróf Apponyinak, hogy kilépek a disszidens klubból, de nem csatlakozom egyik parlamenti párthoz sem. Levelemben biztosítottam Apponyit iránta érzett tiszteletéről és kiemeltam, hogy új ellenzéki párt alakítását nem helyeselhetném és egy új pártprogram felállítását sem tartanám igazoltnak. Ehhez természetesen most, egy újabb elkanyarodás balfelé nézetem szerint azért volna elhibázott, mert ez belátható időre minden együttműködést kizárna a kormánypárttal. Aztán nem forog fenn fontos ok, ami engem arra indíthatna, hogy ellenzékét csináljak a kormányban. Előbb vagy utóbb újra belépek a kormánypártba és velem együtt bizonyára még néhányan, talán hatan vagy nyolcan Apponyi hívei közül.

Gróf Apponyi egyébként ismeri a pártjában uralkodó ezt a hangulatot. Ő maga írta nekem, hogy elvtársai közt világosan mutatkozik a többségbe való visszatérés vágya.

— Nem tartok vissza senkit, írta nekem szóról-szóra, mindenki, aki követett engem, amikor elhagytam a kormánypártot, cselekedjék kénye-kevére szerint és amit lelkiismerete parancsol. Engem is a saját lelkiismeretem fog vezetni eljárásomban és megyek azon az uton, amelyet megjelöltem magamnak. Méltóságom mindenesetre tiltja, hogy akár csak mérlegeljem is a mostani kormánypártba való visszatérésnek lehetőségét.

Apponyi ez álláspontja lehet jogosult, vagy nem, tény az, hogy nemcsak én, de például *Bogyay Máté*, gróf *Erdődy Gyula*, *Kende Péter*, *Pattyánszky Elek*, *Wittmann János* és mások is azon a véleményen vannak, hogy ők újabb pártalakulásban nem működhetnének közre.

Wittmann tényleg ugy nyilatkozott, hogy egy új pártalakulásnak semmi értelme többé. Apponyinak lelkes híve voltam, most is az vagyok, így szolt, de azt hiszem, hogy Apponyinak a hálátlanság után, amelyben ez önzetlen államférfiunak minden oldalról része volt, most nem szabad új pártot alakítani, hanem rövid időre félre kell állania a parlamenti küzdőtértől. Nagyon hamar diadallal fogják őt visszahozni, mert Magyarországnak kevés olyan tehetősége és jelleme van, ki Apponyihoz fogható volna.

Egészen más nézetem vannak gróf *Batthyány Tivadar*, *Sághy Gyula*, *Hammersberg László*, *Günther Antal*, *Steiner Ferenc* és mások. *Sághy* azt mondotta, hogy az új nemzeti pártot meg kell alakítani; gróf *Batthyány Tivadar* kijelentette, hogy becsületbeli kötelessége kitartani Apponyi mellett, bár nem tartozott azelőtt a nemzeti párthoz.

Hammersberg László ily értelemben nyilatkozott:

— Szentiványi kilépésének nincs semmi politikai jelentősége, annak se, hogy 28-an vagy 20-an támogatják-e Apponyit. A fő az, hogy Apponyi a legrégibb politikai barátai részéről részesül kinos meglepetések után is kitart-e a politikai életben és én biztosan hiszem, hogy ki fog tartani. Néhány nap mulva kifejti programját és ha ezidőszent még nem alakul is meg az új párt, hű és megbízható barátai, akik legalább huszan lesznek, feltétlenül kö-

vetni fogják. Ha e pillanatban van is az Apponyi pártban válság, amelyet Szentiványi magatartása okozott, mégis csak válság az, amely könnyen és hamar áthidalható.

Bánffy Dezső Szegeden. Báró *Bánffy Dezső* pünkösd vasárnapján tartotta programmbeszédét Szegeden. A választók ez alkalomból nagy számban seregltek össze a Klauzál-téren.

Beszédében *Bánffy* jobbra azokat a politikai elveket fejtette ki, amelyeket már az új párt megalakulásánál tartott beszédében körvonalozott. Állásfoglalásának megokolására megemlítette, hogy nem keresi a kitüntetések, sem a személyes érvényesülés vágya nem vezeti; dicsőségben is, hatalomban is volt már annyi része, amennyi nem minden embernek jut ki pályáján. Öt éves visszavonulása alatt azonban látta, hogy okvetlenül tenni kell valamit a népert és az országért, a meddő politikai harcok célra nem vezetnek soha. Nyolc esztendő telt el azóta, hogy az önálló vámtérület jogállapotába léptünk. Azóta a megoldás lehetetlensége annyira bebizonyult, hogy most már szentíre elkövetkezett az idő arra, hogy további kísérleteknek az országot ki ne tegyük, hanem a gazdasági önállóság előkészítésével lehetővé tegyük a magyar nemzet gazdasági megerősítését. Az 1899-ik évi törvény értelmében a gazdasági közösség állapota 1907-ig fennáll és ugy tartja, addig az időig módunkban van egy készíteni elő, hogy megráglóttatás nélkül essünk át a gazdasági önállóságra. Ezért bontott zászlót, ez az új párt megalakításának oka és ezért fogadta el a jelölést. Minden utogondolat nélkül arra fog törekedni, hogy a képviselőházban a ma észlelhető és elveket és célokat való lanya küzdelem erős harcá fejlődjék, amelynek eredményeképpen kiépül előbb vagy utóbb a nemzeti állam és gazdasági önállóság. Ennélkül befelé autonóm-életünket vitathatjuk, de kifelé mindig mint az osztrák-magyar monarchia háttérbe helyezett kolóniája szereplünk. Egykori politikai ellenfele, *Chorin Ferenc*, is ma határozottan a gazdasági önállóságról beszél, mint egyetlen menedékről, mely Magyarországot megmentheti. Majd elitélen szól a vámtarifatervezetről, amely halálos döfést mérne gyenge kis iparunkra, e mellett az agrárvámok sem használnak nekünk.

Beszédét a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta. Utána dr. *Baracs Marcel*, budapesti ügyvéd, később pedig *Szemere Attila* szolott nagy tetszés mellett. Hat órákor érkezett meg a városba *Hock János* és ő is beszélt a polgársághoz. Ezután hosszú kocsisorban vonult a menet a Tisza-szállóba, amely előtt az ifjuság fátylászmenetben üdvözölte *Bánffy*t. *Bánffy* a szálló erkélyéről beszélt az ifjusághoz. Este bankett volt.

A szabadelvűpárt szervezkedése. A bajai szabadelvűpárt tegnap tartotta szervezkedő nagygyűlését, amelyre a Nemzeti Szálloda nagyterme zsufolásig megtelt párthívekkel. Id. *Szutrély Lipót* kir. tanácsos, a párt elnöke nyitotta meg a nagygyűlést, lelkes szavakban ramutavta az újból szervezkedés szükségességére. Együttal kijelentette, hogy előrehaladt koránál és betegeskedésénél fogva lemond a pártelnökségről és maga helyett *Ertl József* földbirtokost ajánlotta. A nagygyűlés erre nagy lelkesedéssel *Ertl Józsefet* pártelnökké választotta. *Szutrély Lipót* tanácsost érdemei elismeréséül tiszteletbeli elnökké választották. *Mihalicska István* tanár szép beszédben fejtegette a szabadelvű eszméket. Gróf *Tisza Istvánt* és báró *Podmaniczky Frigyes*t, a szabadelvűpárt elnökét táviratilag üdvözölték.

— BUDAPESTI NAPLO. Május 15-ikén új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

TAUSKY J. FIAL, POZSONY

ALAPÍTOTT 1846-BAN.

Előrangú cég! fölülmulhatatlan versenyképesség a **kelengyék**

menyasszonyi

szállítása terén, ugy az árakat valamint a felhasználandó anyag kitűnőségét és tartósságát tekintve. Kívánatra árjegyzék.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

A mandzuriai harcétér.

Pétervár, május 23.

Kuropalkin tábornok táviratozza ma a cárnak:

Járóink és lovasságunk a Fönsulin-hegységen tul ügyvelnek az első japán hadsereg mozdulataira, mely Föngvancsöng környékén van összpontosítva. A japániai állásait kis elővédőségekkel fedezik, amelyek együttvéve is alig tesznek ki egy ezred gyalogságot a nagy ut mentén előretolt lovassággal és tüzérséggel. Az ellenséges lovasságot nem igen lehet látni. Tegnap ideérkezett jelentések szerint feltehető, hogy az első japán hadsereg két hadosztályban Föngvancsöngben és annak közvetlen környékén és egy hadosztályal Kabinában, Siucsan és Föngvancsöng közt a fele uton van összpontosítva. További jelentések szerint Föngvancsöngben erődítéseket és sáncoakat építenek.

Tokio, május 23.

Bár hivatalos jelentések nem érkeztek, megbízható forrásból jelentik, hogy a japánok elfoglalták Kaipinget és az oroszokat Masmichochimáig, Niucsvang irányában visszavetették.

London, május 23.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Fusanból 21-ikéről: Khinaiak jelentik, hogy 2000 orosz ismét megszállta Szuigent.

Niucsvang, május 23.

Az oroszok ismét megszállták a várost, meglehetősen erős tüzér- és lovasított gyalogsági osztyályokkal.

Japán veszteségek.

Tokio, május 23.

Mialatt Togo tengernagy pénteken PorArthur előtt felderítő mozdulatokat végzett. az Akacsuk torpedórombolót egy granát találta, mely egy tisztet és huszonegy katonát megölt.

London, május 23.

Mint a Daily Chronicle Tokióból jelenti, a Joshino és Hacsuze elsüllyedésénél összesen 900 tiszt és legénység vesztette életét.

Az elfogott orosz hadihajók.

Berlin, május 23.

A takesiki japáni távirati ügynökség szerint a japánok az elfogott orosz hadihajókat besorozták kereskedelmi flottájukba s más névre keresztelték. A Mukdennek Hoten Maru a neve, az Argun neve Rasu Maru, a Jekaterinoszlavé Kangiki Maru, a kelet-sibériai vasutársaság Mandzsuria nevű hajóját Kwanto Marunak s az orosz önkéntes-flotta Roszszija nevű hajóját Seisu Marunak keresztelték el a japánok. Az elsüllyedt Varjagot is kiemelték a japánok s Csemul-póba vontatják, ahol ki fogják javítani s japáni hadiszolgálatra felszerelik.

Miklós cár Moszkvában.

Moszkva, május 23.

Miklós cár megérkezése alkalmából a város ünnepiesen fel volt lobogóva és disztive. A pályaudvartól a Kremhez vezető uton nagy néptömeg gyűlt egybe. A pályaudvaron a 17. utászászlóalj volt felállítva, mely a háboruba megy. A vonat délután 4 óra 40 perckor érkezett. A cár a trónörökösrel, Szergiusz nagyherceg moszkvai fő kormányzóval szállt ki a kocsi- ból és a tábornokok, a kormányzó, a rendőr- főnök, a nemesség és községi képviselőt küldöttségei és más hatóságok üdvözölték. A cár a felállított díszőrséget megszemlélte, mire Trubeckoj herceg, nemességi marsal beszéddel üdvözölte a cárt és azt mondta:

Boldogok vagyunk, hogy felségedet a

moszkvai nemesség nevében üdvözölhetjük és ezekben a felségedre nézve oly nehéz időkben kifejezhetjük, hogy mi nyugodtan és bizalom- teljesen várjuk az események folyását, kérve a mindenhatót, hogy adjon a dicső-égteljes orosz hadsereg lőbögőinek győzedelmet. Felséged biztos lehet abban, hogy a moszkvai nemesség, épp úgy, mint minden orosz, készen áll, hogy felséged első hívását kövesse és vagyonát és fiait a hazáért feláldozza.

A cár köszönetet mondott a kifejezett ér- zelmekért és örömet nyilvánította, hogy a su- lyos megpróbáltatások ez évében, amelyek a drága hazát érik, legalább néhány órárt Moszkvá- ban tölthet. A polgármester kegyeret és söt nyujtott át a cárnak és azt mondta:

A legmélyebb hála és öröm érzelmével üdvözi a város felséged látogatását a vitéz csapatoknak a háboruba való indulása alkalmá- val és forró reménnyel várja ama nap hajnal- hasadását, amelyen megadatik neki, hogy fel- ségedet e falak között újból üdvözölhesse akkor, amikor itt fogadni fogja a csapatokat, amelyek visszaadják a békét.

A cár megköszönte a polgármesternek az átnyujtott sőt és kegyeret és bizalmának adott kifejezést, hogy az orosz csapatok a kivívott győzelem után dicsőséggel boritva térnek vissza. A cár szemlét tartott az utász- és hidászcsapa- tok felett és az elvonulás után áldás mellett szentképeket nyujtottak, amelyeket a tiszték térdén állva vettek át. A hidászcsapatokhoz intézett beszédben a császár azt a reményét fejezte ki, hogy avval a bizalommal fogják ellátni szolgálatukat, mint mindig és szerencsés hazatérést kívánt nekik. Viharos ovációk között a cár az Uspensky-székesegyházba ment, ahol a metropolita fogadta. Miután istentiszteletet hallgatott, este 6 óra 20 perckor a néptömeg lelkesült ováció közt visszatért a pályaudvarra.

Pétervár, május 22.

Miklós cár és a trónörökös ma ide vissza- érkeztek.

Skridlov Vladivosztokban.

Pétervár, május 22.

Skridlov tengernagy tegnap Vladivosztokba érkezett. Azt gyanítják, hogy Vladivosztok és Gensan közt egy japán cirkálóhajóraj tartó- kodik.

Vilmos császár kritikája.

Berlin, május 22.

A Nordd. Allg. Ztg. írja: A párisi Soleil strassburgi levele elmeséli, hogy Vilmos csá- szár ott katonai kritikában fölébelyezte a japán csapatok mozgékonyágát az oroszoknak és az európai hadseregeket általában nehéze- seknek mondta a manővrozásban és kötele- ségév tette a vezetőnek, hogy az összes csapatmozdulatokat gyorsabban hajtás végre. Fel vagyunk hatalmazva annak konstatálására, hogy ez az elbeszélés valótlán.

HIREK

Budapest, május 23.

— A király Budapesten. Ő felsége a király a pünkösdi ünnepeket budavári palotájá- ban visszavonultan töltötte. Vasárnap és hétfőn reggel misét hallgatott, amelyet Kanter Károly apátplébános mondott.

— Egy látogatás emlékére. A pozsonyi prépostház udvarán pünkösdi hétfőjén leplezték le azt a márvány emléktáblát, amelyet báró Horeczky Ferenc pozsonyi prépost Erzsébet királynénak néhai Rónay Jácint prépostnál 1886. április 27-én Gizella és Mária Valéria főhercegnőkkel tett látogatása megörökítésére készítettet. A leleplezési ünnepélyen a papsá- gon és arisztokrácián kívül az állami és városi hatóságok is jelen voltak. Az ünnepi beszédet Boltizár József érseki helynök mondotta. A beteg Horeczky prépost nevében Zanót apátplé- bános megköszönte a püspökök, a főispánnak és a közönségnek az ünnepségen való rész- vételt.

— Pünkösdi. Ragyogó verőfényben, mosolygó napsugárral állított be piros pün- kösd vasárnapja. Már kora reggel megindult a kirándulások áradata és vidám csapatok lepték el a legtarkább színekkel a kirán- dulóhelyekre vezető utakat. Gondos család- apák az egész háznéppel fölkerelkedtek s elemózsiával felszerelve, siettek kifelé olyan helyekre, ahol több az ózon és kevesebb mindaz, ami nagyvárosiaság alatt érthető. A festői csoportokat kissé szétzavarta dél- felé egy szelid, langyos nyári eső, de ez sem tartott egy félóránál tovább. Délutánra ismét kiderült és ugyancsak tolongtak az emberek a villamosokra, a kirándulásoknak e kényelmes és fűrgén dolgozó közvetítőire. Nem maradtak azért hoppa a város belsejében levő kávéházak és vendéglők sem. Mindenholva jutott ün- neplő közönség, eleven, hangos és gond- talan. Délután hat óra tájban újból beállt ünneprontónak az időjárás. Megeredt az eső, még pedig alaposan, mondhatnók: harago- san. Általános futkosás támadt erre. Egysze- riben megteltek a városba menő villamosok. Akit utban ért a zápor, rohant visszafelé vagy fedél alá menekült, állhatatosan várva a jobb időt. Fehérruhás nők, kiöltözökdőtt urak lázas kavarodása tette mozgalmassá az utcákat. A Városligetben enyhébben esett az eső, de a Dunaparton hatalmasan zuhogott, sőt a Gellért-heggyen jéges is volt. A Svábhegy és Híuvösvölgy környékén is jókora, de rövid ideig tartó eső esett. Pünkösdi hétfőjén nemkülönbön estefelé kez- dett buzdogan esni, bár addig se voltak va- lami biztatók az eget borító fellegek és a kelletnél erőlyesebb szellők. Kiránduló mégis akad bőven, hiszen csak egyszer van egy esztendőben pünkösdi...

— A főherceg automobilja. József Ágost főherceg automobilján ment ma reggel 9 óraker a József-köruton. A Kerepesi-utról fordult be az automobil, amelyet Frank József gépmester vezetett. Az automobil lassított sebességgel hajtott, amikor a Bérkocsis-utcából egy asszony a férjével sietett a körútra és az uttesten ke- resztül akart menni. A gépmester megadta a szokásos kürtjelzést, de az automobilt már nem lehetett megállitania. A bámészködő asszonyt a gépkocsi elütötte. Szerencsére az automobil sár- hányója ütődött az asszonyhoz, amely félredobta az automobil elől. Az asszony eszméletlenül maradt az utca közepén, de az automobil nem ment keresztül rajta. A főherceg megállitatta az automobilt és az asszonyt, a balesethez siető rendőrrel a kocsiájába emeltette, azután a rendőrrel és a nő férjével együtt bevitte a Rókus-kórházba. Itt a főherceg személyesen ment a betegfelvételi irodába és az egyik tiszt- viselőhöz fordulva a következőket mondotta:

— Hoztam egy beteget. Az automobilom elütötte szegényt.

Nyomban hordágon a kórházba vitték a beteget és dr. Örléy osztályán helyezték el. A főherceg a kórterembe is felkisért az elgázolt asszonyt és dr. Örléyhez fordulva mondotta:

— Ezt a szegény asszonyt a József-köruton elütötte az automobilon. Vegyék ápolás alá.

Kijelentette azután, hogy az ápolási költ- ségeket fődözi. Majd érdeklődött az elgázolt asszony kiléte iránt. Megállapították, hogy az illető Szilko Ágoston mázólmester felesége, Orgován Julia, szatmári születésű 37 éves re- formátus varrónő, aki a Konti-utca 23. I. em. 13. sz. alatt lakik. Az állapota iránt is kérde- zősködött, azután az automobilján elhagyta a kórházat. Déli fél 12 óraker a rendőrség ré- széről Módos Gyula rendőrfogalmazó ment a kórházba, hogy kihallgassa az asszonyt, de eszméletlen állapotban találta és így nem volt kihallgatható. Szilkoné valószínűleg agrázko- dást szenvedett. Az állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— Új elnök. A Budapesti Kerületi Beteg- séggyógyító Pénztár legutóbb tartott igazgatósági ülésén a Neuschloss Ödön lemondása folytán üresedésbe jött elnöki tisztségre egyhangúlag Majorossy Géza budapesti építőmestert választották meg. Majorossy a betegségglyógyító pénztár- nak keletkezése óta igen tevékeny igazgatósági tagja volt.

— **Az altengernagy ur.** Az orosz-japán háború kilátásai iránt érdeklődik az egész világ és nincs abban semmi föltűnő, hogy a bécsi félhivatalos *Fremdenblatt* megközelítette haditengerésztünk nehány előkelőbb tisztjét a keletázsiai tengeri háború esélyei felől. Hivatalos állásuknál fogva természetesen nagyon tartózkodón nyilatkoztak valamennyien s aki adott is konkrét választ, végső eredményben az orosz flottának nyújtja a palmát. Nyilatkozataik leközlésével nem fogjuk szaporítani a szót, de sajnálatos mindenesetre, hogy egy altengernagy, *Müller von Mayensee* Ferenc még annyi földrajzi ismerettel sem rendelkezik, hogy tudja, hogy Fiume nem Ausztriához tartozik. Ilyen magas állású, magyar pénzen is fizetett tisztól megköveteljük, hogy ne dicselkedjék „osztrák” találmánnyal, amikor a torpedó bevéálásáról mondja, hogy „Whitehead osztrák földön tökéletesítette a torpedókat”; Magyarország ez a negligálása egy ily előkelő tengerésztiszt által nem alkalmas fokozni az eldöntéskészségünket az osztrák-magyar haditengerészet követeléseivel szemben. Joggal megkívánhatjuk a magas állású tisztikartól, hogy Magyarország közjogi helyzetéről tiszta fogalma legyen és legalább nyilatkozataiban ne terjeszse azokat a téves felfogásokat, amelyek még ma is osztrák provinciának tartják a magyar államot. Nem követelünk mi a közjogban való jártasságot a katonától, de azt sem engedhetjük, hogy egy altengernagy, ha csak tudatlanságból is, a magyar tengerpartot egyszerűen el-sikkasztza Ausztriának.

— **Házasság.** Goda Géza, a *Budapesti Napló* belső dolgozó-társa pünkösd hétfőjén esküdtött örök hűséget *Seifter* Alice kisasszonnyal. A szép ünnep a legszínesebb családi és baráti körben folyt le a fiatal pár új otthonában, amely ez alkalomból így is zsufolóság megtelt azokkal, akik szeretettel hozták el jókívánságukat a fiatal szíveknek.

Harsányi Ferenc eljegyezte *Leitersdorfer* Margitot, *Leitersdorfer* Dávid cs. és kir. udvari szállító leányát Budapesten.

— **Lotz Károly állapota.** Amint örömmel értesülünk, *Lotz* Károly állapotában állandó javulás állott be. A beteg művészhölgyét iránt általános az érdeklődés. Naponta számos távirat érkezik Tordára, ahol veje, *Sándor* Ákos főispáni titkárnál tartózkodik annak családja körében, akik rendkívül gyöngéd szeretettel ápolják. Legutóbb *Apponyi* Lajos magyarországi udvarnagytávirata érkezett az ősz mesterhez:

Ő felsége legkegyelmesebben megbizni méltóztatott, miszerint nagyságodtól közöljem, hogy a Habsburg-terem mennyezeti festményeit megnézte és legfelsőbb elismerését kifejezni kegyeskedett. *Apponyi*, magyarországi udvarnagyt.

— **Hírlapírók gyűlése.** Pünkösd ünnepén két hírlapírótestület, a *Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége* és a *Magyar Szakírók Egyesülete* tartotta meg közgyűlését.

A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének gyűlése az Otthon-körben folyt le. Jelen voltak *Kulinyi* Zsigmond elnök, *Szávay* Gyula (Debreczen), *Barát* Armin (Temesvár) alelnökök, *Palócz* László (Szeged) titkár, az igazgatóság tagjai közül: *Benedek* Árpád (Arad), *Kisteleki* Ede (Szeged), dr. *Milkó* Izidor (Szabadka), *Lenkei* Lajos (Pécs), *Edvi* Illés László (Arad) és mintegy hatvan tagja a szövetségnek az ország minden vidékéről. *Kulinyi* Zsigmond hosszabb beszédében hívja fel a tagok figyelmét azokra a visszas jelenségekre, melyek a vidéki sajtó helyzetét megnehezítik, tekintélyét aláássák. Legnagyobb kárt okoznak e tekintetben a vidéki krajcáros újságok. A testületi érdekek megvédésére a szövetségbe való belépést ajánlja. *Palócz* László titkár jelentése után az előterjesztett választott bírósági szabályrendeletet a közgyűlés egyhangulag elfogadta s a tagokat felhívta, hogy ezt a testületet vizsgálják elbírálására minél sürgettebben vegyék igénybe. *Benedek* Árpád felpanaszolja azt a szűkebb eljárást, melyet a kereskedelmi minisztérium a vasúti jegykedvezmények engedélyezése körül ezáltal a vidéki sajtóval szemben tanusított. Hosszabb vita után elhatározta a közgyűlés,

hogy nagyobb küldöttséget meneszt a miniszterelnökhöz és a kereskedelmi miniszterhez, kiknek behatón indokolt kérvényt fog átnyújtani s a küldöttségben való megjelésre felkéri a sajtó iránt rokonszenvet tanusító országgyűlési képviselőket is. Dr. *Kovács* József (Miskolc) és *Förster* Rezső (Miskolc) felszólalásai után a jövő esztendői közgyűlés megtartására *Miskolc* városa lett kiszemelve. Ezzel a közgyűlést véget ért. A közgyűlést megelőző igazgatósági gyűlésen harminc új tagot vettek fel; az igazgatóságba pedig behívták az eddigi póttagok sorából *Blaskovics* Ferenc országgyűlési képviselőt Temesvárról és dr. *Sötét* Sándort Egerből.

A *Magyar Szakírók Egyesülete* *Gelléri* Mór elnökletével tartotta meg közgyűlését. Az évi jelentés tudomásul vétele után a gyűlés a vezetőség iránt bizalmát és köszönetét fejezte ki. Külön üdvözölte a közgyűlést a beteg fekvő titkár *Katona* Bélát, kinek sikeres tevékenységéről hálával emlékezett meg. A szármadás és költségvetés jóváhagyása után a segélyalapot 600 koronával dotálták. Végül a választmányba a következők választottak be: *Berényi* László, *Bernát* István, *Biró* Armin, *Bund* Károly, *Edvi* Illés Aladár, dr. *Kossuthány* Tamás (új), *Jancsó* Dezső, *Kellényi* Imre, *Kulinyi* Zsigmond, *Lendvay* Sándor, *Mandell* Gyula, *Mende* Bódog, *Ney* Béla, *Ordódy* Lajos, *Pfeiffer* Ignác, dr. *Soltész* Adolf, *Szilassy* Zoltán, dr. *Szilágyi* Gyula, ifj. *Székelly* Ignác, *Szterényi* József, dr. *Telbisz* János, dr. *Varságh* Zoltán, *Zerkovitz* Emil.

— **Egy vasúti hivatalnok öngyilkossága.** Kolozsvárt pünkösd elős napján öngyilkos lett *Cserhalmi* István kiszállási vasúti hivatalnok. Az öngyilkos fiatalember karácsony óta vőlegénye volt *Dézi* Erzsébet közleplaki tanítónőnek, akit már tizenkét év óta szeretett. Apja, kolozsvári vasúti altitiz, állandóan üldözte fiát ezért a szerelmért és a házasságot is ellenezte. Pénteken Kolozsvárra ment *Cserhalmi* István menyasszonya látogatására. Apja beelgyezését, ugylátszik, most sem sikerült megnyernie házasságához és nyilván ezért lett öngyilkos. Elkeseredésében szombaton egész éjjel cigánnyal muzsikáltatott magának és vasárnap reggel a *Biasini*-szállóban szívenlőtte magát. Két hónap mulva lett volna az esküvője.

— **Tanárgyűlés.** A *Kereskedelmi Szaknárók Országos Egyesülete*, mint *Székesfehérvár*ról táviratozta, vasárnap tartotta ott közgyűlést. Szombaton este ismerkedési estély volt, tegnap este megkoszorúzták a *Vörösmarty*-szobrot, amely alkalommal dr. *Koltay* Virgil nagyszabású beszédet mondott. Vasárnap délelőtt a városházán közgyűlést tartottak, amelyen *Berzevicsy* Albert közoktatásügyi miniszter képviselőtében *Morlin* osztálytanácsos jelent meg. A közgyűlésen *Szuppán* Vilmos igazgató üdvözölte a miniszter képviselőtében megjelent *Morlin* osztálytanácsost, majd a vendégszerető város polgármesterét és közönségét. *Morlin* Emil a kereskedelmi szakoktatási tervreviziójáról beszélt. A közgyűlésen *Matlasovszky* Béla győri igazgató felolvasást tartott az árusime és technologia tanításáról. *Berzevicsy* Albert közoktatásügyi minisztert tiszteleti tagul megválasztották. A jövő évi közgyűlés helyéül *Miskolc*ot jelölték. Azután az új tisztikart választották meg. Elnök: *Szuppán* Vilmos, társelnök: *Orbán* Ferenc brassói igazgató; fővárosi alelnök; dr. *Nagy* Lajos; vidéki alelnök: *Perjessy* László szegedi igazgató; a hivatalos lap szerkesztője: *Koltay* Virgil; főtítkár: *Antalfy* Artur; titkárok; *Kaumnitz* Lajos, *Kárpáti* Manó; pénztárnok: *Rösner* Ervin.

— **Halálozás.** *Kugler* Géza, az országház gazdasági hivatalának főnöke, ma délután hat órákor meghalt. Elhunytáról megilletődéssel fogunk értesülni mindazok, akik ezt a nagyképzett-ségű, kötelességtudó tisztviselőt ismerték. Temetése holnap d. u. 4 órákor lesz a képviselőházban.

A társadalom előkelő köreinek imponáns részvétele mellett temették el ma délelőtt dr. *Brüll* Ignác nejét született *Neuwelt* Ernesztin asszonyt. A budapesti ügyvédi kamara választmányja *Szivák* Imre elnök vezetése mellett jelent meg, ott volt *Szohner* Lajos elnök vezetése alatt a budapesti ügyvédi kör választmányja is, továbbá: *Stronge* Francis William, *Riffault* August és *Saczlehner* Andor főkonzulkok, gróf *Berchtold* Richard, *Chorin* Ferenc, *Hatvany-Deutsch* Sándor és *Kornfeld* Zsigmond főrendiházi tagok, *Mandel* Pál, *Neményi* Ambrus, *Neumann* Armin, *Szatmári* Mór és *Weisz* Bertold országgyűlési képviselő stb. A ravatalnál dr.

Kohn Sámuel főrabbi megható bucsuzatát mondott, majd *Lazarus* főkantor vezetése alatt a templomi énekkar gyászdalokat adott elő, mire a koporsót a halottaskocsira helyezték. A polodoglat nagy néptömeg kísérte utolsó útjára.

Tenczer Gyula hirdetési iroda-tulajdonost nagy gyász érte; leánya: *Berger* Ödönne, szű *Tenczer* Irma e hó 22-én elhunyt hosszú, kinos szenvedés után, ifjú életének 27-ik évében. Férjén és árványán kívül kiterjedt rokonság siratja. Temetése kedden délután 3 órákor lesz.

*Ac*s János 48/49-iki honvéd Szatmár-Zsedény községben 76 éves korában meghalt. A megboldogult *Damjanich* seregében harcolt, majd résztvett Budavár ostromában és egyike volt azoknak, akik legelőször jutottak be a várba.

— **Községi és körorvosok kongresszusa.**

Az ország községi és körorvosai vasárnap délelőtt 10 órákor kongresszusra gyűltek össze a vármegyeház disztermében, hogy egyrészt az anyagi helyzetük javítását célzó kidolgozott előadói javaslatnak pontjait megvitatassák, melyeket aztán memorandumba foglalva a kormányelnöknek fognak átnyújtani, másrészt pedig, hogy megalakítsák a Községi és Körorvosok Országos Egyesületét.

A kongresszust, amelyen több mint 500 községi és körorvos jelent meg az ország minden részéből, dr. *László* Samu kapuvári orvos nyitotta meg. Röviden esetelte a községi és körorvosok sereglmeit a megélhetés és működésük terén. Ezután dr. *Zettl* Károly (Németkeresztur) előadó az országos előkészítő bizottság megbízásából elő,erjesztette a következő 5 pontból álló előadói javaslatát:

1. Mondja ki az országos kongresszus, hogy a községi és körorvosok helyzetének megjavítását véglegesen a közegészségügy álamosításától várja.

2. Mondja ki az országos kongresszus, hogy addig is kérje fel a kormányt oly törvényjavaslat betervezésére, amely a községi és körorvosok következő minimális kívánásainak biztosítását és megvalósítását jelentené;

a) 1600 korona fizetési minimum;

b) negyzer megismétlődő ötödéves 200 korona korptólék.

c) a fizetéseknek az illetékes adóhivatal utján való folyósítása;

d) természetbeni lakás vagy megfelelő lakáspenz,

e) a nyugdíjügynek országos rendezése, a látogatási díjaknak és végül a fuvarátalányoknak rendezése.

3. Mondja ki a községi és körorvosok országos kongresszusa, hogy az ezen határozati javaslatot befoglaló emlékiratot küldöttség útján juttatja a kormány elnökehez, akinek működése és jóindulata iránt rendíthetetlen bizalommal viseltetik.

4. Mondja ki a községi és körorvosok országos kongresszusa, hogy a mai napon le- rakja alapkövet a községi és körorvosok állandó országos szervezetének és illetve, hogy a közegészségügy fejlesztése és a községi és körorvosok érdekeink állandó istápolására megalapítja a községi és körorvosok országos egyesületét.

5. Mondja ki az országos kongresszus, hogy a községi és körorvosok érdekeinek támogatására a vármegyei törvényhatóságokat és a Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesületét is felkéri.

A kongresszus egyhangulag változatlanul elfogadta az előadói javaslatot. Az elnök felkérésére dr. *Horváth* József főszolgabíró ismeretében memorandum szövegét s nyomban elhatározta, hogy ezt a memorandumot egy nagyobb küldöttséggel, amelyet báró *Solymossy* Ödön orsz. képviselő fog vezetni, a közeli napokban átnyújtják gróf *Tisza* István miniszterelnöknek.

Következett a Községi és Körorvosok Országos Egyesületének megalakítása. Elnökké báró *Solymossy* Ödön orsz. képviselő, ügyvezető elnökéül dr. *László* Samu kapuvári orvost választották.

— **Öngyilkos örmester.** *Besztercebányá*ról írják, hogy *Pfeifer* Miksa bécsi születésű vadászörmester a radványi vasúti állomás közelében lévő dombon szíven lötte magát és szörnyethalt. Tettének oka ismeretlen. *Pfeifer* jómódú szülők gyermeke volt.

Amatör fényképészek figyelmébe.

Teljesen díjtalanul, legkiválóbb műszerekkel berendezett műterem, laboratórium, másoló terem áll egész napon át az amatör urak rendelkezésére. Oktatás is adatik a fényképészet minden ágában, minden művészi és művelődési célra. Művelődési munkák elkészítésére elfogadjanak. Minden nem fényképezési eszközök megvételnek és csereitnek. **BIENENFELD** műtüzében = Budapest, Kisdiófa-utca 16.

— **A hazajáró lélek** Sátoraljaihelyről írják: A meplénvármegyei Kis-Kemenczén babonás parasztek iszonyuan megcsontítottak egy hullát, mert a nép közt hire ment, hogy az eltemetett ember lelke hazajár. A tetteseket a fészolgabiró hallgatta ki, aki előtt kijelentették, hogy hisznek a boszorkányságban és nem érzik magukat bűnösöknek. Egy ős paraszt a legnagyobb részletességgel mesélte el undorító tettét. Teljes lelkinyugalommal vallotta be, hogy a halott fejét egy rossz fejszével vágta le és amidőn ez nem eléggé jól ment, egy súlyos ekevassal választotta el törzsétől, majd a mellkasát bicskával vágta fel és kivágta a szívet, amelyet kettévágott és visszahelyezett, levágott fejét pedig a koporsóhoz szögezte, abban a reményben, hogy ilyen helyzetben többé nem jár haza ijeszteni. A fészolgabiró a halottesonkítókát elzáratta.

— **Főszlatott gyűlés.** A fűszerkereskedések tegnap délután gyűlést tartottak a Sip-utca 7. szám alatt. A gyűlés elnökéül Kiss Józsefet, jegyzőül Kajdi Lajost választották meg. A főszlatók sorában Wassermann Soma oly éles támadásokat intézett a rendesség, majd az Ország- és a Nemzeti Kaszinó ellen, hogy az ottlévő rendőrfogalmazó megvonta tőle a szót és a gyűlést főszlatlatta.

(x) Lawn-tennis-főszlatlások Kertész Tódornál.

SZÍNHÁZ, ZENE

— **Német színészek Budapesten.** Budapestet tősgyökeres magyar városnak óhajtom. És mert ez az időpont még nincs egészen közel: idegesség bánt, valahányszor olyanok jönnek ide, akik a német szót szaporítják minálunk. Azt hiszem, sokan érznek így. Annál nagyobb dicsőségükre válik a Berlinből Budapestre látogató színész-társaságoknak, hogy ezt a kelletlen hangulatot le tudják győzni bennünk. Lassankint fölemelnek arra a magas színvonalra, ahol megszűnik minden politikai féltékenység, minden nemzeti elfogultság és más nem uralkodik rajtuk, csak a tiszta művészet, a tiszta esztetikai gyönyör. A *Neues és Kleines Theater* tagjai pünkösd első és második napján kezdték meg budapesti vendéjátékaikat a Vígshízházban. Reinhardt Miksa vezeti őket, aki már tavaly is a generálisuk volt, amikor a Magyar Színházban léptek föl. Reinhardt a *Brahm* doktor szárnyai alatt fejlődött kiváló alakítóvá és elsőrangú rendezővé. S a társaság többi tagjáról is elmondható, hogy a Brahmskola bélyegét viselik magukon. Legnagyobb részüket tavalyról ismerjük. Sőt azok is régi, jó ismerőseink, akik most szerződtek a Reinhardt társasághoz: *Heims* Elza és *Kayssler* Frigyes. Mind a kettőt Brahm-tól hódította el a Reinhardt kezdesére megindult secesszió. Vendéjátékaikat Gorkij Maxim *Éjjeli menedékhelyével* kezdték. Ugyanugy játszották a darabot, mint tavaly, két-három új szereplővel, akik kifogástalanul illeszkedtek a gondosan kidolgozott összjáték keretébe. Hétfőn Schiller szomorujátékát; az *Armány és szerelmet* láttuk tőlük. Ez az előadás bámulatosan volt rendezve és kiállítva. A legutolsó butordarab, ruha, gallér, kalap, spádé és hajtincs: korhű. De maguk a színészek is igyekeztek eltalálni a 18-ik század kincsét: Ferdinánd és Lujza a zokogó, rajongó érzékenységben, Kalb és Wurm a kis német udvar hiúságában, lelkiületenségében, maliciózus rosszasságában. Az előleges híresztelés nem túlzott: ez a modor csakugyan új. A modern színpadok tisztább művészettel és nagyobb studiummal játszószák az *Armány és szerelmet*; ebben a tekintetben általános a haladás. De a Reinhardt-társaság előadását érdekességben egyik sem mulja fölül. (á. e.)

— **Halbe Budapesten.** A hirneves német dramairó, *Halbe* Miksa ma táviratban értesítette a Vígshízház igazgatóságát, hogy *Az ár* (Der Strom) című darabjának keddi bemutatóján jelen lesz.

— **En, te, ő!** A Királysínház szenzációs sikeri újdonságának, *Terrasse En, te, ő!* (Le sire de Vergy) című operettjének előadására pünkösd mindkét napján az utolsó helyig megtelt a színház tágas nézőtere és a közönség, amely nem tudott betelni a zene szépségével, a kiállítás pazar fényességével, annyit kacagott a darab szellemes ötletein, hogy elragadtatásának több ízben nyíltszíni tapsokban is adott kifejezést. A tapsokból különösen sok jutott *Küry Klárának*, *Fedák Sárinak*, *Bánó Irénnek*, *Németh Józsefnek*, *Pappnak*, *Ferenczynek*, *Gyöngyinek* és *Körmendynek*. Az igazgatóság a darab nagy sikerére való tekintettel megkérte *Küry Klárát*, aki tíz előadásra volt szerződötve, hogy hosszabbítsa meg föllepteinek számát; a művésznő az igazgatóság kérését készséggel teljesítette és így az *En, te, ő!* a hét minden estjén színpadra kerül *Küry Klárával* és *Fedák Sárival* a fő női szerepekben.

Nyílttér.

Legelegánsabb uriruhákat — legszebb kiállításban, valamint előnyös ruhabetéret ajánl — **Tiller Mór és Társa** — cs. és kir. udvari szállító — Budapest, IV., Váci-utca 35.

Berger Ödön, ugy a saját, m'nt gyermeke: Erzsike, valamint allurottak és az egész rokonság nevében, fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy forrón szeretett, felejtethetetlen neje, a jó anya, gyermek, unoka, hü testvér, meny, sógornő és rokon

BERGER ÖDÖNNÉ

szül. Tenczer Irma

ifju életének 27-ik, boldog házasságának 6-ik évében, e hó 22-én, hosszas, kínos szenvedés után jobblétre szenderült.

Kedves halottunk hült tetemét kedden, e hó 24-én, délután 3 órakor kísérik a VI. Szerecsen-utca 7. sz. gyászházából az új temetőbe örök nyugalomra.

Áldott legyen emléke!

A béke anyaga örökjék hamvai fölött!

Tenczer Gyula és neje Mandi Hermina szülei. Üzv. Mandi Salamonné nagyanya.

Tenczer Emil, bátyja. Tenczer Aranka férj.

Csillag Edéné nővére.

Berger Lipót és neje Grünberger Róza,

apósa és anyósa.

Csillag Ede, Schwarz József és neje Berger Mari,

Róth Márkus és neje Berger Gizella,

Berger Miksa, Berger Hugó, Horner Adolf és

neje Berger Irén, Berger József, Etel és Hermina sógorai és sógornői.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

EGYESÜLETEK

(Köszgyűlések.) Hódmezővásárhelyről táviratozzák: A kisdénevelők országos gyűlése vasárnap folyt le *Hagara* Viktor volt főispán elnökelete alatt. Az elnök üdvözölte a közoktatásügyi kormány képviselőjét *Lukács* György főispánt, ki válaszában kiemelte, hogy a kormány a kisdézők érdekeit szívén viseli. A gyűlés többi pontja volt: *Juhász* Mihály polgármester, *György* Aladár alelnök, *Scossa* Dezső tanfelügyelő beszédei, *Kun* Béla szerkesztő költőmánya, *Imre* József főorvos és *Steinitzer* Vilma övönképezői igazgató felolvasásai; *Peres* Sándor budapesti Fröbel-egyesületi igazgató nevére 10.000 koronás alapítványt gyűjtöttek. *Bárczy* István fővárosi tanácsost tiszteleti taggá választották.

A *Bürosági Végrehajtók Országos Egyesülete* tegnap ma tartotta Pozsonyban a megyeháza termében országos évi közgyűlést. 47 tag személyesen és 40 tag felhatalmazással volt képviselve. A gyűlés egyhangulag a végrehajtók államosítása mellett foglalt állást és az igazgatóságminiszterhez ez iránt feliratot intéztek. Az országos egyesület tiszteletbeli tagjaivá a közgyűlésen jelen volt *Lehoczky* Kálmán pozsonyi királyi táblai elnököt, *Petőcz* Gábor törvényszéki elnököt és *Lavatics* Kálmán táblai bíró választották meg. A jövő évi közgyűlést *Szegeden* tartják.

SPORT

— **Országos tornaverseny.** Aradról táviratozzák: Az országos tornaverseny *Molnár* Viktor miniszteri kiküldött jelenlétében tegnap kezdődött meg. Délelőtt előmérkőzések és csapatornázás volt a Vécsey-díjért. Első lett a soproni tornaegylet, második a budapesti budai tornaegylet, harmadik a postások csapata. Délután az összes tornászok a versenyterre vonultak. A szabadgyakorlatok, tornász és a szövetségi összetett főverseny eredménye a következő: 200 méteres síkfutás, diskszvetés és magasugrás első *Bartók* Jenő, második *Wagner* Rezső és *Coray* Arthur. A kötélhúzásban első a nemzeti tornaegylet, második a debreczeni tornaegylet csapata. A 100 méteres síkfutásban első *Helmich* Miksa, második *Bartók* Jenő. Este a színházban vívóakadémia volt és ma délelőtt a városházán a hetedik szövetségi közgyűlés, mire az összes egyetek megkoszorúzták a szabadsághősök szobrát. A délutáni versenyek folyamán a fülelapda döntő mérkőzésekben első lett az Eperjesi Tornaegylet, a második Arad. Este banket volt.

— **A Britannia veresége.** A berlini *Britannia* football-klub pünkösd vasárnapján mérte össze erejét először a *Magyar Testgyakorlók Körével*. A mérkőzésnek eredménye az lett, hogy a M. T. K. 2 : 0 arányban győzött a *Britannián*, amely egyike Németország legjelebbes football-csapatának.

A játékot a magyarok kezdték, de csakhamar a németekhez került a labda, akik szép adogatással nyomultak a magyar kapu felé, de *Müller* E. balszélső centerezte a labdát, *Schmidt* a kapu mellő rugta. A németekre rótt büntetőrugást nem tudták kihasználni a magyarok. Ezután *Perry* leftuva *Révész*t, rohant le egyedül a labdával, de lökése magas volt. Majd *Hoffer* rug a német kapura, de *Gilly* biztosan véd. Ettől kezdve folyton a magyarok támadnak, úgy, hogy a németekhez alig kerül a labda. A 23-ik perc után kétszer egymásután goalt rugnak a németek of side-állásból, de a bíró mindent lát és természetesen nem itéli meg a goalt. Helyesere után a németek támadnak és már a 3-ik percben corner rugnak, amelyet *Sébő* kivéd. Majd *Perry* egyedül szökik meg a labdával, akadálytalanul jut a magyar kapu közelébe, de újra a kapu mellő rug. *Steiner* hosszú lövését *Gilly* nyugodtan védi. A 22-ik perc két corner hoz a magyaroknak eredmény nélkül. Most újra *Perry* rohan le, de tulrugja a labdát a pálya másik oldalára, és *Müller* E. lövését *Kürschner* védi, míg *Müller* R. középfedezet szép lökése is Sebő kezöbe kerül. Végre a 30. percben a német balhátvéd a német kapu előtt kézzel ütí le a labdát, mire a *handis in goalból* Károly védtelenül lövi a labdát a kapu jobb sarkába. A közönség tapsal biztatja a magyar fiukat a további játékra és három perccel később Károly újra berugja a labdát a kapus által őrösen hagyott kapuba. Ezután folyton bombázzák a német kaput, de három cornernél többet el nem érnek.

— **A kassai löversenyek.** A kassai löversenyek pünkösd két ünnepén a következő eredménnyel folyták le:

Első nap:

I. **Földművelésügyi miniszter díja.** Díj 1300 korona. Távolság 2400 méter. Első lett Fölberth J. főhadnagy *Walter* *Scottja* (jov. tulajdonos), második Göta elf, harmadik Céllovó. Futottak még: *Partanna*, *Roulade*, *Jövő*. Totalizátor: 10 : 130.

II. **Handicap.** Díj 1500 korona. Távolság 1600 méter. Első lett *Bogay* A. főhadnagy *Colibrje* (jov. Kvárík), második *Lidietri*, harmadik *Oci*. Futottak még: *Susarló*, *Szavoyard*, *Diving* *Bell*, *Gurulj*, *Parnassusz*, *Ujdondász*. Totalizátor: 10 : 89.

III. **Szeplahi akadályverseny.** Díj 1700 korona. Távolság 4000 méter. Elsők lettek holtversenyben *Czárán* *Z. Hallatlanja* (lovagolta *Czárán* J.) és *Koller* *J. Maikönigje* (lovagolta a tulajdonos), harmadik *Páfrány*. Futottak még: *Basrelief* és *Biéta*. Totalizátor: 10 : 13 (Hallatlan), 10 : 24 (Maikönig).

IV. **Hadserégi akadályverseny.** Díj 1000 korona. Távolság 4000 méter. Első lett *Koller* E. főhadnagy *Laskajja* (lovagolta a tulajdonos), második *Frag* *nicht*, harmadik *My Lady*. Futottak még *Bodry* és *Zobnaticza*. Totalizátor: 10 : 85.

V. **Forgách-díj.** Tiszteletdíjak. Távolság

Cipőápoló és fényesítő **Crémek**

Pyrrho, Freda, Lipadin, Eterets, valódi angol és francia appreturok, fénymazak főraktára és szétkülöbse **Gyöngy Sándor**, béraru, cipőfelszerelés-gyártás, Budapest III., Tavasz-utca 1. sz. Képes árjegyzék ingyen. — Pestai rendelések gyorsan ellátottnak.

2400 méter. Első lett Kreisler F. főhadnagy *Boyja* (lov. tulajdonosa), második Roland, harmadik Teufel. Futottak még Bácsi és Rigó.

VI. *Kassa sz. kir. város díja*. Gátverseny. Díj 1000 korona. Távolság 2400 méter. Első lett Koller E. főhadnagy *Mormljenje* (lov. tulajdonosa), második Biztos, harmadik Innocent. Futott még Szárasság. Totalizátor: 10: 52.

Második nap:

I. *Hadseregi gátverseny*. Díj 1000 korona. Távolság 2400 méter. Lipsey M. hadnagy *Szárasságja* (Lipsey) első, Liszka második, Biztos harmadik, azután Diving, Bell. Totalizátor: 10: 62.

II. *Hernád völgyi díj*. Díj 1300 korona. Távolság 1600 méter. Czárán Z. *Göta elfje* (Czárán) első, Tóvis második, Partanna harmadik, azután Walter Scott, Mormljen, Céliöv, Gurulj, Elegie, Baka. Totalizátor: 10: 118.

III. *Földművelési miniszter díja*. Díj 1700 korona, távolság 3200 méter. Czárán Z. *Felicitás*-ja (Czárán Z.) első, Páfrány második, Tétova harmadik. Azután: Wunczka, Hogy volt, Zobnatica elbukott. Totalizátor: 10: 46.

IV. *Hadtest-akadályverseny*. Tiszteletdíj. Távolság 3200 méter. Kreisler F. *Bodrija*-ja (Kreisler) első, Boy második, Honi II. harmadik. Azután: Celestin. Totalizátor: 10: 17.

V. *Nyeretlenek versenye*. Tiszteletdíj. Távolság 1600 méter. Sabata F. *Rolandja* (Sabata) első, Rás második, Titania harmadik. Azután: Rill. Totalizátor: 10: 20.

VI. *Vigaszverseny*. Díj 300 korona. Távolság 1400 méter. Schey P. százados *Oczija* (Stein) első, Újdonácz második, Susarló harmadik. Azután: Savoyard, Lidicrip. Totalizátor: 10: 32.

A mai kassai löversenyen a gát-akadályversenyen *Folberch* nyiregyházai 5. huszárezredbeli főhadnagy ugratás közben fejfel előre lebukott a lóról, minek következtében *feje betörtött*, nyakcsigolyája eltörtött s a ló továbbrohanna, mellberugta. Mire az öltözöbe vitték, meghalt.

• **A Prix de Dianet.** A francia kanca-díjat *Profane* nyerte meg *Nature* és *Faonde* ellen. Totalizátor: 10: 48. Helyrefogadások: I 10: 16. II, 10: 24. III, 10: 32.

Bécsi versenyek.

Bécs, május 23.

Pünkösdi vasárnapján kezdődött a freudenauer gyepen a derby-meeting. Az első napon a legérdekesebb futam, a *Marchfeldi-díj* meglepetéssel végződött, amennyiben a legyőzhetőtlennek hitt *Ezerkilencszázegy* csak harmadikként ért a célhoz, *Nugomorva* és *Clavigo* holtversenyben elsőnek érkeztek be. Hétfőn az osztrák kanca-díjért futott hét ló, csupán *Mariska* győzelme igazolta a hozzáfűzött várakozásokat. *Lelekem*, a legveszedelmesebbnek hitt ellenfele második lett.

Vasárnap.

I. *Nyeretlen kétévesek versenye*. Díj 3000 korona, távolság 1000 méter. Péchy A. *Trocadé-re* (Toral) első, Herzog M. *Madija* (Cleminson) második, gróf Trauttmansdorff I. *Sage Dank-ja* (Seideman) harmadik, azután: *Maduro*, *Nászuram*, *Mozart*. Totalizátor: 10: 21. Helyrefogadások: I, 50: 59. II, 50: 86. III, 50: 64.

II. *Handicap*. Díj 2000 korona, távolság 2000 méter. Báró Üchtritz Zs. *Victorja* (Baines) első, gróf Trauttmansdorff L. *Carminja* (Krouzil) második, Dreher A. *Ka Gallja* (Adams) harmadik. Azután: *Santoy*, *Parthenié*. Totalizátor: 10: 49. Helyrefogadások: I, 50: 189. II, 50: 211.

III. *Vinea verseny*. Díj 6000 korona. Távolság 1200 méter. Gróf Arco Zinneberg *Michel Angeloja* (Lewis) első. Johnstone A. *Princess Aruja* (Krouzil) második. Báró Springer G. *Alike* (Toral) harmadik. Totalizátor: 10: 15.

IV. *Nyeretlen kétévesek versenye*. Díj 2000 korona. Távolság 900 méter. Báró Herzog M. *Harinja* (Cleminson) első, Egyedi L. *Gondolata* (Lewis) második, báró Üchtritz Zs. *Bonaseraja* (Fetting) harmadik, azután *Ocskay Brigadéros*, *Cake Walk*, *Dubois*. Totalizátor: 10: 43. Helyrefogadások: I, 50: 95. II, 50: 85.

V. *Marchfeldi díj*. Díj 20.000 korona. Távolság 1300 méter. Mautner V. *Clavigoja* (Southey) és lovag Wiener-Wellen *Nugomorva*-ja (Krouzil) holtversenyben első. Rohenczy Geodeon *Ezerkilencszázegy-e* (Vitio) harmadik. Azután: *Durban*, *Rabulist*, *Sunsine*, *Columbia*, *Tepp*, *Mámor*, *Szélesend*, *Jaqueline*. Totalizátor: 10: 89 és 214. Helyrefogadások: I, 50: 181 és 356. II, 50: 89.

VI. *Gátverseny*. Díj 4000 korona. Távolság 2400 méter. Schosberger L. *Türelmese* (Fejes) első, Bresin Fatton J. főhadnagy *Marcheuseja* (Barker) második, Krausz L. *Tannhäuserje* (Slinn) harmadik. Azután Figeleml, *Marineur*, *Bonapace*, *Gyöngysziget*. Totalizátor: 10: 90. Helyrefogadások: I, 50: 83. II, 50: 74. III, 50: 60.

VII. *Lobauverseny*. Díj 3000 korona. Távolság 1600 méter. Gróf Esterházy M. *Bonjourmacherje* (Toral) első, Mauthner V. *Uncasa* (Barker) második, Blaskovics E. *Gondosa* (Holmes) harmadik. Azután: *Hirmondó*, *Réve d'or*, *Komm Carlinehen*. Totalizátor: 10: 42. Helyrefogadások: I, 50: 90. II, 50: 82.

Hétfő:

I. *Állványdíj*. Díj 3000 korona. Távolság 2000 méter. Schosberger L. *Kikeletje* (Martinkovich) első, Blaskovics E. *Divatja* (Lewis) második, gróf Henckel A. *Méltóságosa* (Walkington) harmadik, azután *Redach*, *Futóúti*. Totalizátor: 10: 25. Helyrefogadások: I, 25: 58. II, 50: 55.

II. *Elsősztályú eladályverseny*. Díj 4000 korona. Távolság 100 méter. Sollinger L. *Mondsoeje* (Bonta) első, gróf Fries M. *Rose Berndje* (Krouzil) második, Egyedi A. *Bakkancosa* (Lewis) harmadik. Azután: *Agnes forrás*, *Hindostana*, *Rondelette*. Totalizátor: 10: 27. Helyrefogadások: I, 50: 84. II, 50: 139.

III. *Osztrák kanca-díj*. Díj 30.000 korona. Távolság 2400 méter. Luczenbacher M. *Mariskája* (Lewis) első, báró Herzog M. *Sada Jaccoja* (Cleminson) második, gróf Esterházy B. *Lekemje* (Toral) harmadik. Futottak még: *Zarina*, *Rhodope*, *Merry Agnes*, *Babszi*. Totalizátor: 10: 28. Helyrefogadások: I, 50: 71. II, 50: 126. III, 50: 81.

IV. *Kétévesek versenye*. Díj 3000 korona, távolság 900 méter. Gróf Baththyány E. *Ragtálja* (Huxtable) első, Müller E. *Venezija* (Cleminson) második, Dreher A. *Ratiborja* (Adams) harmadik. Azután: *Norris*, *Eletta*, *Madame Humbert*. Totalizátor: 10: 14. 10: 12. Helyrefogadások: I, 50: 84. II, 50: 52.

V. *Eladályverseny*. Díj 2000 korona. Távolság 1300 méter. Gróf Fries M. *Matchaveillje* (Holmes) első, Egyedi L. *Matchboy* (Bichler) második, gróf Orsich P. *Bonsoir* (Moritz) harmadik, azután *Epeuseuse*, *Alkonyat*, *Agnes B.*, *Servus*, *Etzet*. Totalizátor: 10: 41. Helyrefogadások: I, 50: 78. II, 50: 70. III, 50: 127.

VI. *Nagy bécsi nyári akadályverseny*. Díj 10.000 korona. Távolság 6400 méter. Mautner V. *Insisteje* (Poole) első, Mautner V. *Sociusa* (Rosack) második, Mravik P. *Tromfja* (Csompora) harmadik. Azután *Corelli II.*, *Mystery*. Totalizátor: 10: 17. Helyrefogadások: I, 50: 86. II, 50: 97.

VII. *Handicap*. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Gróf Henckel A. *Maritima*-ja (Baines) első, Mautner V. *Hipparion-ja* (Poole) második, Johnstene A. *Minlu-ja* (Krouzil) harmadik. Azután: *Tubicám*, *Jövére*, *Techl-Meechl*, *Reporter*. Totalizátor: 10: 139. Helyrefogadások: I, 50: 72. II, 50: 70. III, 50: 66.

TÁVIRATOK

A Vatikán tiltakozása.

Páris, május 23. Az antiklerikális *Lanterne* azt mondja, hogy a köztársasági Franciaország felháborodással fog értesülni arról, hogy méltatlan módon felrevezették. A köztársaságiak azt hitték, hogy az összekötés megszakítása azt jelenti, hogy még egy szakács sem marad vissza a nagykövetségen. E helyett Franciaország egy nagykövetségi tanácsos utján fenntartja összekötését a pápával. A kormányparti *Peite Republicque* azt írja: Egyelőre nem követelünk semmi többet. *Ezt az intézkedést ki fogja egészíteni a konkordátum felmondása*. Hír szerint nem *De Navenne* nagykövetségi tanácsost, aki a vatikáni francia nagykövetséghez tartozik és meghatalmazott miniszterrel ranggal bír, fogják megbízni a vatikáni francia nagykövetség vezetésével, hanem egy más nagykövetségi tanácsost.

Páris, május 23. *A Temps* a nunciatura kommunikációját közli, amely azt mondja: A nuncius eddig nem kapott parancsot, hogy szabadságot vegyen és nem is tartja küszöbönállónak a szabadságolás eshetőségét, mert a Vatikánban nem szoktak válaszolni provokációkra, hanem megelégszenek a jogok és kötelezettségek tudatával.

Páris, május 23. A vatikáni francia nagykövet ideérkezett. Incidens nem történt.

Ujabb kénkedési eset.

Páris, május 23. A *Petit Journal*-nak jelentik Belle Isle en Merből, mely a breton parttól délre fekszik, hogy a csendőrség tetten ért egy angol tüzérezredest kénkedésnél és letartóztatta őt.

Cherbourg, május 23. A tengeralatti hajókat előállító hajógyárban egy állvány alatt a tengeralatti hajók titkos terveit találták meg.

A francia haditengerészet.

Páris, május 23. A reukivüli parlamenti bizottság, mely Franciaország tengerészeti védelmi eszközeinek az 1891-től 1904-ig terjedő időre való megvizsgálására küldött ki, elkészítette jelentését, amelyet *Campion* tengernagy szövegezett és amely konstatálja, hogy a francia flotta feladatának magasatán van. Hála a tenger alatti hajóknak, Franciaország oly mozgékony védelmi eszközökkel rendelkezik, amelyek a gyarmatok biztonságát garantálják. Hangsúlyozza a jelentés, hogy a tengeralatti hajó az egyetlen hatásos támadó eszköz arra, hogy a Franciaországot az idegen tengerészetek folyamatos növekedése által a tengeren fenyegető veszedelemmel szembeálljanak.

A balkáni helyzet.

Konstantinápoly, május 23. *Szinovjev* orosz nagykövetet a szultán tegnap kihallgatáson fogadta. Bár a kihallgatás avval függ össze, hogy a nagykövet legközelebb megkezdi szabadságát, ez mégis fölhasználta az alkalmat, hogy a szultánnak újból szívére kösse a macedóniai reformok teljes keresztültvitelét.

Az amerikai polgár.

Tanger, május 23. (Havas.) Mintán *Perdicari* amerikai embert és mostoha fiát *Baisuli* bandita elrabolta, három amerikai hadihajó, melyek a Kanári-szigeteken állomásoznak, parancsot kapott, hogy *Tangerbe* menjen.

Közgazdasági táviratok.

Chicago, május 23. *(Terménytábla)* (Zárlat.) *Buza* irányzata bányadt. Máj-ra 98.— (98. 3/4). *Jul-ra* 87. 3/8 (87. 3/8). — *Tengeri* irányzata állandó. — *Május* 47. 7/8 (48.—). *Zeir*: Májusra 6.32 (6.37). *Juliusra* 6.50 (6.45). — *Szalonna* short clear 6.37 (6.37). — *Serthesus*: *Juliusra* 11.07 (10.95). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelölik)

KÖZGAZDASÁG

— **Az ékszerészek kongresszusa.** A Magyar Arany- és Ezüstművesek Országos Szövetsége pünkösdi vasárnapján *Temesvárott*, a városház dísztermében *Bachruch* Károly elnökléte alatt országos kongresszust tartott, amelyen a fővárosi ékszerészekon kívül képviselvo volt a vidék is körülbelül 300 taggal. Ezekon kívül a Kereskedelmi és Iparkamara, az Országos Ipargyövesület s a Budapesti Ékszerészek Ipargyövesülete is képviseltette magát. A kongresszust közgyűlés előzte meg, amelyen dr. *Révész* Károly ügyész előterjesztette az évi jelentést, a zárszámadást, amit köszönettel tudomásul vettek, azután megalakították az új tisztikart.

A kongresszust *Temesvár* polgármestere nyitotta meg, aki üdvözölte az egybegyűlt vendégeket s annak a reményének adott kifejezést, hogy az ékszerésziparosok akciója meghozza a kívánt eredményt. *Bachruch* Károly elnök megnyitójában ismertette a kongresszus célját. Majd indítványára üdvözölő táviratot intéztek *Hieronymi* Károlyhoz. Azután *Dreiner* Lipót a becslésről tartott előadást. *Bachruch* Károly elnök ismertette az ékszerészipar fejlődését. *Szorb* Károly kereskedelmi tanácsos indítványára újabb memorandumot intéztek a kormányhoz, amelyben rámutatnak arra, hogy a részletfizetési törvény menyire sérti az étvőesek érdekeit. *Rieger* Ferenc, a szövetség temesvári bizottságának elnöke, a rosszakaratu becslésről tartott előadást. *Györky* Gyula titkár fejtegette, hogy az étvőesöknek mennyire szükségük van a közönség bizalmára, végül dr. *Révész* Károly, az ékszerészakamara alapszabályait mutatta be.

REGÉNY

A KIVÁLTSÁGOSAK

— Német regény. —

(7)

Vége lett beszélgetésüknek, beléptek az inasok, akik még egyetmást előkészítettek az estélyhez. Ideje is volt már az öltözködésre is gondolni, s így a házastársak már csak akkor látták viszont egymást, amikor az első kocsi megérkeztek.

— De hol marad Hildegard?

Végre megjelent, éppen akkor, mikor az első vendégek. Világossárga öltözékében pompásan festett, ámbár a bágyadtság, kimerültségnek egy kis vonása volt látható az ajka körül.

Egymásután robotgattak a fogatok a kapualj alá és a nagy elfogadószoba mindjobban megtelt. Csupa ismerős került össze Warnowéknál, a beszélgetés tehát rögtön megeredt. Egész nyáron át alig látták egymást és vége-hossza nem lett a kérdés-kösdésnek, hol és miképpen töltötték a nyarat, beszéltek a küszöbön lévő összejövetelekről és bálakról, amelyeknek programja néhány nappal előbb került nyilvánosságra.

Csaknem utolsónak érkezett meg Winkler. Szándékosan jött későn, hogy mindenkit ott találjon már és az egész társaságnak egyszerre mutathassák be. A hölgyek között alig ismert valakit, mert csak igen kevesen fogadták látogató-körutja alkalmával.

Szándékosan, vagy véletlenség volt-e, hogy mikor belépett halálos csend uralkodott? György észrevette, hogyan hagyta abban a hölgyek a beszélgetést és bámultak, a nekik idegen, arcára. Egy másodpercre zavarba jutott, hiszen még a háziasszonyt sem ismerték melyik volt a hölgyek közül? De akkor már elébe jött Warnowé, s arra elébe sietett és kezét csókolt neki.

— Szívből üdvözlöm, Winkler hadnagy ur, nagyon örülök, hogy itt láthatom.

Mindenki hallotta ezt, Warnowé elérte a célját, ezután nem lehetett már feltűnő, ha kissé kitünteti. Néhány barátságos szót váltott még vele, aztán bemutatta a hölgyeknek.

Utójára az unokahúgához fordult:

— Kedves Hildegard, engedd meg — Winkler hadnagy ur.

Hildegard szándékosan huzódott vissza, szinte kísérletet tett, hogy a bemutatást kikerülje, kínos volt neki, hogy az elé a férfi elé kell állania, akiről délelőtt azon a módon beszélt, s zavarát nem is tudta most elrejteni. De György semmit sem vett ebből észre, csak meghajolt előtte, aztán a folyosóra ment, hogy sisakját és kardját letegye. Hildegard megkönnyebbülten sohajtott fel: hála istennek az első találkozáson túl volt és most elhatározta, hogy ezután csakis az asztaltársával fog foglalkozni, Winklerrel pedig semmit sem törődik. De amikor kevéssel aztán az ebédőbe mentek, s a friss virágokkal ékesített asztalnál letelepedtek, Hildegard csakhamar észrevette, hogy az ő asztaltársa az utolsó év alatt, mióta nem látta, sem szellemesebb, sem mulattatóbb nem lett. Báró Masemann ösrégi nemes volt és lelkiismeretes vezénylőtiszt, de különben tulajdonképpen nulla volt. Minden törekvése arra irányult, hogy az előkelők közt a legelőkelőbb legyen, ez pedig nagyon nehéz volt, mert az ezredben grófok és bárók is voltak, ámbár éppen ezért még inkább kötelességének tartotta, hogy egész fellépésében, egész viselkedésében semmiféle tekintetben a legeskelebbebb mértékben se engedjen meg semmitsem magának. Tartózkodó volt és zárkózott, mert ez a véleménye szerint előkelő volt és keveset beszélt, mert arisztokratikusnak tartotta a megfigyelést. Azért hát csak most is a felől tudakozódott, hogyan töltötte a kisasszony azt a hosszú időt, miközben nem lehetett az a szerencsés, hogy láthassa, megkérdezte, mennyi ideig szándékozik ez-

uttal a székvarosban időzni, s amikor megtudta azt, ami voltaképpen nem is érdekelte, akkor úgy vélte, megtette a kötelességét. Akkor aztán nagyokat hallgatott s amikor Hildegard most a maga részéről látott neki, hogy asztaltársát szórakoztassa, hát mesterkélen érdeklődő arckifejezéssel hallgatta és annak jeléül, hogy figyelemmel kíséri szavait, hébe-hóba egy igent, vagy nemet, vagy valami más közömbös, lehetőleg kurta, de azért az ő véleménye szerint annál talább megjegyzést vetett közbe.

Hildegard most valamiért jobbfelé fordult, hogy Györgytől valamit átvegyen és ezuttal először nézte meg jól Györgyöt. Eddig szándékosan kerülte a tekintetét és meglepte a fiatalember okos arckifejezése és komolysága, amely pillantásából áradt; egész lényegében olyan kevés volt a gárdatisztból, akinek az volt a legnagyobb becsvéga, hogy minél unottabbnak és szellemesebbnek lássák.

És még valami tetszett neki rajta: az az őszinte bámulat és bizonyos hódolat, amellyel a hadnagy őt nézte. Rögtön észrevette, mennyire megtetszett neki, milyen mély hatással volt rá a szépsége és azért rendkívül örült annak, hogy a fiatal hadnagyok módja szerint nem kezdett udvarolni neki, nem adta az ellenállhatatlant, akinek csak kacsintania kell, hogy minden leányt az uja köré csavarjon.

— A látszat talán csal — gondolta magában Hildegard — de annyi év alatt mégis csak szereztem magamnak valami emberismeretet, s azt hiszem komoly, jó ember.

Hirtelen kedvet kapott, hogy beszélgesse vele. A fiatalember úgy látszik nem merete megszólítani, s különben sem tudta mit mondjon ennek a vad idegen leánynak. Hildegard látott hát neki, hogy a beszélgetést megindítsa. Akkor hirtelen eszébe jutott, hogy hiszen neki arra kell törekednie, hogy a fiatal tiszt szívet meghódítsa, a szívet is, meg a pénzét is, hogy szülei és bátyja végre megszabaduljanak pénzzavaraikból.

Lángoló pirosság öntötte el az arcát és mélyen ráhajolt a tányérjára, hogy ne kelljen reá néznie.

György félreértette a zavarát és becsületes nyíltsággal mondotta:

— Bocssáson meg baronessz, ha pillantásaimmal megbántottam. Mentségemül csak az szolgáljon, hogy soha még ennyi szépséget és bájtalakban nem láttam, megszorítania nem akartam.

Ez olyan nyíltan és becsületesen hangzott, hogy a fiatal tiszt szíve éppen ellenkező hatással voltak, mint amire törekedtek; vérbe borult újra a leány arca, e fiatalemberrel szemben egyenesen gyöngének érezte magát.

Végre magához tért.

— Hiszen ön már a pezsgő előtt kezd bókokat mondani, hadnagy ur, hanem az ember szívesesen hallja ilyen szeretetreméltó formában.

— Boldog vagyok, hogy nem haragszik rám — felelte György.

És hogy a így ime megértő már közöttük, csevegni kezdtek. És Györgyben megvolt a beszélgetés tehetsége, ezt csakhamar észrevette Hildegard, kellemes módon tudott elbeszélgetni, a hangja szépen csengett és ő élvezettel hallgatta. Minden szavából arról győződött meg, hogy alaposan művelt ember, aki sokat tanult, komoly irányu törekvései voltak, s tudásban és lelki műveltségben jelentékenyen túlszárnyalta bajtársait.

— Ha nem lettem volna katona, nemzetgazdaságtant tanultam volna — mondotta György beszélgetés közben a leány egy megjegyzésére. Apámnak igen nagy gyára és sok munkása van, mindig azon munkálkodik, hogy társadalmi és anyagi helyzetüket javítsa, olcsó és egészséges lakásokról gondoskodik, könyvtárakat alapított a számukra, a munkások gyermekeinek játszótérket rendeztetett be, szóval, mindent megtett, csak hogy a sorsukon javítson. Apám természetesen velem is beszélt mindarról, ami foglalkoztatta; szóval könyvet olvas-

tatt el velem és mindent megmagyarázott nekem, amit eleinte nem értettem. Mint már emittettem, ha nem lépek a katonai pályára, nemzetgazdász lett volna belőlem.

— És miért lett katona? És mindenkéltől örömet találja a hivatásában?

Csak az utolsó kérdésre válaszolt György:

— Csak hat éve vagyok szolgálatban s így most még sem igent, sem nemet nem mondhatok arra, kielégít-e majd mindenkor a foglalkozásom. Hiszen én reménylen természetesen, hogy igen; de ha később belátom, hogy csalódtam, akkor a szolgálatból kilépek és a gyárat később átveszem. Apám errenézve teljesen szabad választást engedett nekem. Hogy mire határozom el magamat, az természetesen attól függ, milyen álláshoz juthatok az ezredben, bővebb magyarázat nélkül is meg fog érteni belőnyára.

És ügyes átmenettel más tárgyra terelte a beszélgetést, hogy csakhamar megint a gyárról beszéljen Hildegardnak. A leány élénk érdeklődéssel hallgatta, valami új volt mindaz, amit hallott. Másoknak az életéről és szorgalmas munkálkodásáról sejteltelme sem volt, sohasem is gondolkodott erről. Azok a családok, amelyekkel érintkezett, vagy kamatjövödelmekből éltek, vagy a munkát többé-kevésbé rangbeli foglalkozásnak tekintették, vagy pedig a legszegényesebb viszonyok között éltek grandseigneurial módra és méltóságon alul valónak tartották, hogy pénzért dolgozzanak.

Az idő akár csak repült volna s Hildegard kizárólag csakis Györgyvel beszélgetett, asztaltársáról pedig egészen megfeledkezett. Az megpróbálta ugyan egyszerűkészer, hogy egy-két semmitmondó szót intézzen hozzá, de amikor észrevette, hogy Hildegard még egyre Györgyvel beszélget, akkor megint becuska a száját. Az asztalnál főként azzal foglalkozott, hogy fiatalabb bajtársait megfigyelje, vajjon magatartásukban, viselkedésükben, evésükben semmi tekintetben sem vették-e. Ez az ő specialitása volt, amely miatt valóságos rettegett tőle, alig mult el vendégeskedés, amely után másnap ne lett volna alkalma arra, hogy egy-egy fiatal bajtársát ki ne oktassa. Mivel pedig a jó modor terén mint tökéletes szakértő szerepelt, azért azok az oktatóiért alappában véve nagyon hálásak voltak, csak hogy sajnos valami hihetetlenül gunyos és szárkasztikus módon terjesztette a bölcseségét, s ezt a fiatal tisztet sokkal nehezebben viselték el, mint akár a legnagyobb adag gorombaságot.

Hildegard egészen meglepetten nézett fel, amikor hirtelen asztalt bontottak. Milyen gyakran sóvárgott arra néjje házában, hogy bár lenne vége a hosszú ebédeknek, amikor ott ült valami hadnagy mellett, aki az ostoba rekrutákról beszélt neki, vagy minden összefüggés nélkül egyik olcsó viccet a másik után eregette az ő mulattatására. Most pedig sajnálta, hogy nem maradhatott tovább az asztalnál.

Egy kis bál fejezte be az estét s a vendégek csak éjfél után távoztak. Alig ment el azonban az utolsó vendég is, Warnowé rögtön megölelte unokahúgát.

— Hildegard, ó milyen boldog vagyok, néztelek benneteket az asztalnál és aztán táncközben is, hisz Winkler le sem vette rólad a szemét. Vigyázz, ezuttal célhoz jutsz, hiszen úgy meglátszott rajta, hogy lángol érte. Holnap rögtön irok atyádnak.

Hildegardra ezek a szavak valósággal úgy hatottak, mintha hideg zuhany érte volna. Hosszu idő óta először mulatott jól, s az élénk beszélgetés közben egészen megfeledkezett szülei szomorú helyzetéről és a maga sorsáról is. Most egyszerre minden világosan állott előtte s ez egészen le-sujtotta.

— Jussak eszedbe, Hildegard, legkésőbb egy negyedév alatt megüljük az eljegyzésedet. Ha az urak iránt mindig ilyen nyájás és szeretetreméltó lettél volna, mint ma, már rég férjhez mentél volna. Na, de ma jól csináltad a dolgot, Winkler kellett, hogy beléd szeressen.

(Folytatása következik.)

Kivonat a hivatalos lapból.

Május 23.

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter a dévai m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszékhely Kelecsényi György pénzügyi számgyakornokot pénzügyi számtisztító ideiglenes minőségben, Fásztor Mihály, Rosconi Gyula, Wensky Károly, Nagyócsi Ferenc és Roskoni Győző díjazottan pénzügyi számgyakornokokat, valamint ifj. Paduch József és Mohilla Sándor díjnyertes a miniszteri számvevőszékhely, Preisler Károly díjnyertes a fő- és székvárosi m. kir. adófelügyelő, Szédlacsek Ágost díjnyertes az egri, Kazay Rezső kolozsvári lakost pedig a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszékhely ideiglenes minőségű segélydíjas m. kir. pénzügyi számgyakornokká kinevezte.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Nozdovicski Artur topolyai kir. járásbírói segédtelekkönyvezetést a bajai kir. járásbíróshoz helyezte át.

Pályázatok. A osurgói állami tanítóképző-intézetnél igazgatói állásra július hó 1-ig, — a nagybecskereki törvényszéki fogháznál fogházfelügyelői állásra 4 hét alatt, — a kecskeméti törvényszéknél III. oszt. hivataloszállás állásra július hó 5-ig, — a soproni fővármihatalnál ellenőri állásra két hét alatt, — a budapesti IX. ker. állampénztárnál két segélydíjas gyakovnoki állásra két hét alatt, — a felvinczi járásbírósnál bírói állásra két hét alatt, — a pécsi járásbírósnál bírói állásra két hét alatt, — a bátfai járásbírósnál telekkönyvi átalakító-díjnoki állásra két hét alatt, — a csikszentmártoni járásbírósnál bírói állásra két hét alatt, — a szolnoki járásbírósnál inokai állásra négy hét alatt, — a moóri járásbírósnál telekkönyvi átalakító-díjnoki állásra két hét alatt, — a nagyikindai járásbírósnál inokai állásra négy hét alatt, — a kaposvári pénzügyigazgatóságnál segélydíjas gyakovnoki állásra 14 nap alatt, — a brassói pénzügyigazgatóságnál pénzügyőri szemlési állásra 14 nap alatt adandók be a kérvények. — Kiskunhalas városnál számvevői állásra június hó 7-ig, — a beszteczebányai adóhivatalnál adóztitzi állásra 14 nap alatt, — Zimony, Törösvár és Vulkán belépő állomásokon három II. osztályú őri állásra július hó 1-ig, — a temesvári törvényszéknél III. osztályú hivataloszállás állásra 4 hét alatt, — a szombathelyi pénzügyigazgatóságnál számtitzi állásra két hét alatt, — a kóhalmi járásbírósnál albirói állásra 2 hét alatt, — a budapesti III. sz. kataszteri helyszínelési felügyelőség beosztásbiztosi gyakovnoki állásra 6 hét alatt adandók be a kérvények.

Napirend.

Naptár: Kedd, május 24. Római katolikus: Janka. — Protestáns: Bszter. — Görög-orosz: (május 11.) Méc. vt. — Zsidó: Szivan 10. — Nap két: 3 óra 57 percek. — Nyugszik: 7 óra 23 percek. — Hold két: 1 óra 40 percek délután — Nyugszik: 1 óra 23 percek éjjel.

A földművelésügyi miniszter fogad délután 5 órakor. A képviselőház házmágya fogad 11—12 óráig. Nemzeti Múzeum. Régiségár, nyitva van 9 órától délután 1 óráig. Néprajzár (Csillag-utca 3.) nyitva délelőtt 9—1 óráig. Belépődíj 1 korona. Növénytar (Szechenyi-utca 1.) nyitva kutatók számára 9 órától 1 óráig délután. A könyvtár történelmi és irodalomtörténelmi kiállítása nyitva 1 korona díj mellett 9 órától délutáni 1 óráig. A múzeum többi tárai megtekinthetők 1 korona belépődíj mellett.

Nemzeti Szalon nyitva 9-től este 8 óráig. Belépődíj 50 fillér. Könyves Kálmán-társaság művészeti szalon. (Nagy-mező-utca 37. szám.) Megtekinthető egész nap díjtalanul. Bornemiszsa Pál néprajzi kiállítása a Nemzeti Múzeumban, nyitva 10-től 4 óráig. Belépődíj 40 fillér.

Technologiai Iparmúzeum nyitva 9 órától 1-ig. Iparművészeti múzeum nyitva 9—1 óráig. A földáni intézet múzeuma a Stefánia-uton nyitva délelőtt 10 órától 1-ig. Belépődíj 1 korona. Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig. Akadémiai könyvtár nyitva délelőtt 3—7-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12 óráig és 8—6-ig.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Súlymecska sarkán, nyitva reggel 8 órától este 6-ig. Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetésűg árusításokat is eszközöl) a városligeti iparcserkornban (vasár- és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetésűge (Magyar kereskedelmi részvénytársaság V., Váci-körút 32. szám).

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett garad tapasztalata alapján, melyeket a kórház begyozorvi és bujakeres osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban emertált kórházi orvos gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszer fogathozás megzavarása nélkül mindennemű

titkos betegséget

(hugycsőfolyást, sebeket, syphilist és önfertőzésből támadt idegbajokat).

Meglepo és eredmény FÉRFIU GYENEGESGNEL (IMPOTENCIA) még öregebb egyéneknek is.

Birtos siker folytán honorárium utólag is fizethető.

Lovalekre díjazottan vésés; kivánsra gyógyszeret Rendelés délelőtt 9—3-ig, este 6—3-ig.

Budapesten, Erzsébet-körút 12. sz. Főlelelet: bejárati a lépcsőnél. Külön váróterem

Merénylet

az ember élete és egészsége ellen az a körfülény, hogy manapság minden kontár optikus sörkötésnek tölje fel magát. A művelt közönséget félrevezetni saját kárára nem lehet. Eppen ezért, felszólítjuk a szenvedő emberiséget legújabb modellű és, és kir. kizárólagosan szabadalmazott gummy sörkötőinknek kőben való megtekintésére. A sörkötő viselésén semminem kellemetlen nyomást nem gyakorol, úgy éjjel, mint nappal hordható s a sörvet kimozdíthatatlanul visszatartja, úgy hogy nem egyszer von maga után. Az ár, az anyagának teljes győgyulást emelkedése dacra változtatlan. Egy-aldalu 7 és 10 ft., kétaldalu 10 és 16 ft. Gyermeknek a félével olcsóbb! Minden általunk készített sörkötővel jótállást vállalunk s e tekintetben garanciát képez, hogy egéjünk és szakmánk legregőbb (alakult 1858-ban) s e hosszas praxis által elég alkalomunk volt a sörvek különféleképpen megismerkedésére. — Még nem felelt készíggel és díjazottan megfelelő kiserület. Bárki által ajánlott acnarchia sörkötő 2 fterét szállítunk. Postai széküldés a monarchia és a külföldi területre csakis utánvélet mellett történik. A pénz előzetes beklüdesénél bennem. Árjegyzék kivánata ingyen. FOLYATK. MÓR és FIA csász. és kir. kizárólagosan szabadalmazott orvosi kórházak Budapest, V/9. Deák Ferenc-utca 10.

Dr. FÜREDI v. kórházi főorvos, katonai, megyei- és kerületi pónztári főorvos, a Medjárdi rend lovagja stb. Titkos betegségek Impotencia, nemi és női bajok leguallikáltabb specialistája. Rendel: 9—4, este 7—8; Bpest, IV., Váci-utca 12. Vegyi- és górosói vizsgálat mellett, levél után is biztos gyógyszer. Mérsékelt díj.

A Kalap-király Elismert specialista 3., 4., 5. koronás ferd és női elsőrangú kalap-különlegésekben. BUDAPEST, IV., Eskü-út 6. Klófi-utca-telek.

A szenvedő emberiség öröme! Dr. Garai Antal a bőr- és nembetegségek orvosa, aki már 29 éve működik a téren, elhatározta, hogy a Népszerű Utmutatót a nemi betegségek és ezek észszerű gyógykezeléséhez című kézikönyvet 300 old. ir. terjedő munkája 30-ik kiadásának máltó megújítására a még késleltetett levő példányokat teljesen ingyen bocsátja a szenvedő emberiség rendelkezésére. A könyv tartalmazza az összes utolsó betegségek (önfertőzés, éjjeli magömlés, hugycsőfolyás, hugycsőszűkület, elgyengült férfiőr, bujakelési (syphilia, fehérülés stb.) alapos leírását és legújabb észszerű gyógy módját. Tehát írjon fel mindenki minél előbb, hogy ezen bocsát munkát (érték ára 3 ft 50 kr.) díjazottan megkaphassa. Portó fejében 20 fillér bélyeg küldendő. Széküldés a sárt börtökben. Cim: Jutuldomdíjazott a

Dr. Garai Antal Budapest, VI. ker., Andrássy-út 24. szám, hol egyszerűen a felsorolt betegségek ellen a munka szerűbe naponta rendel 0. k. 10—4-ig és 7—8-ig este. Levelekre azonnal válaszol a gyógyszerész gondoskodók.

SACHS ÁRMIN UTÓDA-PELE (Céglatalajdonos: Sachs Sándor) első magy. cs. és kir. szabadalmazott hordozható jégsekénygyár Budapesten. Gyár és főraktárhelyiség: VIII. ker., Bezeredy-utca 19. szám. Kitértetve a nagy kitértetett fremal Ajánlja utonnan szerkesztett jégkészeküldésű sör, bor, tej, víz, hús, étel stb. behűtésére, valamint tartályait fagyúrák számára a góposz annak elállítására minden nagyvárosban és általában, nemkülönben szabadalmazott legújabb és leggyakorlatibb fémházból és énházból csapfallal és hordókánakkal, szelvények sörböz, melyek folyton a legnagyobb vállalatokban raktkoron tartanak, a legelőbb árak mellett. Arjegyzékek és ábrák ingyen megküldetnek.

Különféle.

Takarékthelyek, vendéglő, kisebb asztaltüzhelyek eladó. Kiss, Csengeri-utca 1. 863

Posztó, féruhu-szövetek, bélsaruk, olcsón szerkesztők be az utonnan megnyitult üzletben. Akácia-utca 65. Minden pénteken maradek eladás. 3202

Url ebéd házbán és házon kívül, 4 tál étel havi 10—12 ft. Dobány-utca 28. 1. 19. 5776

Privátkutató elvállal könyves megbízásokat, megfigyeléseket, kutatásokat (családi) és magánügyekben. Várady, Huszár-utca 8. sz. Válaszfeljegyz. 3149

Egy szegény fiu 17-én este egy 10 korona értékű csomagot az Erzsébet-körút 18. számú a Kereseti-utig elviesztette. A belesletes megtalálói szolgáltatása vissza VIII., Vig-utca 20. sz. 955

Ezreket lehet keresni, egy szabadalmazott, realit, mindennapi életben s minden háztartásban szükséges cikkek. Szükséges tőke 5000 korona. Szólvas ajánlatok. Életcél! Jelkézzel e lap főkiadójába kérek. 577

Erdők vételi és eladási iródatat május 10-ig megnyitom. Erdőküldők címeteket velem közöljék. Sziv-utca 4. I. 1. Járny L. Lajos. 3163

Berlini sport kocsi eladó, 103 gyermek részére. VI., Kemnitzer-utca 20. Freund.

Kerékpár használt, női és férfi, olcsón eladó. Andrássy-út 82. Müller. 959

Kávéházi, üzleti, kocsmai berendezéseket vesz és elad. Dob-u. 8. Winter. 1017

Pénzkölcsön sorsjegyekre

Jósziv 8 kor.	Bazilika 18 kor.
Magyar vör-ker. 22 kor.	Olasz vör-ker. 35 kor.
Ostrák vör-ker. 50 kor.	99%-os Jelzalog 210 kor.

Minden más sorsjegyre 90%. Olcsó kamat. Zálogban levő sorsjegyeket kiváltunk és magasabb klesént adunk azokra. Kérjük a zálogjegy beklüdesét.

Schön és Breitner bank-és váltóház. BUDAPEST, Erzsébet-körút 56.

Részletfizetésre

arany és ezüst nemtek olcsón ártelemeles nélkül Grünberger Armin Béla örkölési órák és ékszerkeszek Budapest, V. Váci-utca 30. sz. I. em. 23 Haris bazár.

Felfőtő ... 8 K. Ferencz József-kabát 6 " Jaquett ... 3 " Nadrag ... 4 " Mellény ... 1 " Rothberger Jakob, Kristóf 2. szám. 10022

GUMMI és halhólyag, valódi francia és angol övözer, tucatonként 1, 2, 3, 4, 5 ft. Minta-gyűjtemény 12 ft. Bérmentés és diszkrétan szállít utánvélet mellett. Bezeredy Cs. K. Budapest, VII. Szip-utca 11. sz. Árjegyzék bérmentve.

NITS-féle Dolya-Crém pár napi használat után főhéber, lúde és tisztává varázsolja az arcot. Nappal is használható. Az előkelő női világ nélkülözhetetlen arczájára. Egy doboz ára 1 korona. Főraktár: Török József gyógyszerész Budapest, Király-utca 12. szám.

A világhírű eredeti angol Premier, Heliol és Champion kerékpárokat mélyen leszállítva, minden ártelemeles nélkül szágiron az eredeti gyári áron 12 és 16 koronás részletekre s mindenemű kerékpáralkatrészeket (küllő és belső gummik, nyergek, csengők, pedálók, kormányok stb.) Ausztriai Magyarországon elért legnagyobb forgalmú és így óriási-vételűek folytán a gyáraknál nagyon lenyomott, igen olcsó árának következtében rendkívül leszállított árban szállítunk vidékre is bárhol. Láng Jakab és Fia kerékpár- és alkatrész nagyraklára Budapest, Erzsébet-körút 41. Főüzlet: Baross-utca 4. Nagy árjegyzék 40 képpel ingyen és bérmentve. Szállított vagyunk majdnem az összes fővárosi és vidéki kerékpárüzletnek, több ostrák és külföldi sportegyesületnek, valamint a Bécsben székelő és 20.000 tagot számláló Verein der K. K. Staatsbeamten Oesterreichs egyesületnek.

GUMMI és halhólyag-övszerek. Legfinomabb gyártmányok.

Árak 12 darabonként: Kor. 1-10 1-10 Gummi jobb 1.80 Gummi legfin. 3.50 I-rendű 5.- Nerverrip legfinom. paragon, igen tartós, legjobb a világon, 12 db. 10 K. Capottes amerikai rövid, 9. 6. sz. 12 db. legkedveltebb minta K. 3.50. Halhólyag, legfinomabb 12 db. K. 3.50. 7.-, 10.-. Használt, új és ingylen. Minden rendelés után 10%-árendementény. 4. Diszkrét széküldés. 4. Suspensorium, darabja K. 0.60, 0.80, 1.20. Sörkötő, legújabb modellű, szertl K. 3.20, 4.50. Dianna-öv, (havi kötszer) K. 4.50, 6.50. Irrigator, főtörszere 1.40, 3.50, 4.80. K. 4.50, 6.50. Külön árjegyzék és us illusztrációkkal, betétpótlási és kényelmi gummiikkékről ingyen küld: RIVAL Epest, VII. B. Garay-u. 12.

Ha szép akar lenni,

VEGH nével ellátott ANGYAL-CEMET vegyen, mely egy tégely élfogászat. Utánvételre seplőt, málfoltot, pattanást, himlőhelyt, mitessert, orrvörösséget korosabb bőlyegéknél kismintja a ráncokat, miáltal megakadályozza a vénülést. A kinek tiszta arca van az állatás, az a VEGH-féle ANGYAL-örömet, az biztosítva van minden arc-tisztáltság ellen. Egy nagy tégely egy koronáért kapható az ANGYAL-gyógyszerárban Szolnok, Laktanya-körút.

BUTOR

mindennemű, mélyen leszállított árban sürgősen eladó. Steininger Max, butoriparosnál, Teréz-körút 40.

Ha szép bajuszt,

sakáit és haját akar növesztetni, vegyen azt akarája, hogy azok ki ne hulljanak, VEGH-féle bajusz, vagy hajnövesztő vegyen, melyek nem hasonlíthatók össze más hatástalan szerkezetekkel, melyeket a boltokban nagyon hirdetnek. Rövid idő alatt dús bajuszt, sakáit és haját nyerhetni általuk, mit számos közönségével igazolt. A VEGH-féle bajusznövesztőtől bajusztörő használata nélkül is remekül áll a bajusz, úgrásztán a hajnövesztő segítségével olyan frizurát csinálhatunk, a melyet akarunk. A bajusznövesztő 3 koronáért, a hajnövesztő 3 koronáért kapható az ANGYAL-gyógyszerárban Szolnok, Laktanya-körút.

SZÍNHÁZAK.

Keddi, 1904. május hó 24-én.

M. KIR. OPERAHÁZ

Kunok.

Opera 4 felvonásban.
Személyek:
IV. Béla Pichler
Kathen, kun király Ney Dávid
Ulzad, kun herceg Beck V.
Retel, Ulzad rokona Ney B.
Margit W. Kramer
Miksa Szántó Lili
Andorai Lajos Bochniesek

Kezdetre 7 órákor.

Heti műsor:
Szerda: Trisztán és Izolda.
Csütörtök: Tóvöd. n.
Péntek: Nincs előadás.
Szombat: Faust.
Vasárnap: Lohengrin.

VIGSZÍNHÁZ.

A berlini Kleines Theater vendég-játéka
Az ár.
Kezdetre 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
Szerda: Rieke.
Csütörtök: Az országot.
Péntek: Barnheimi Minna.
Szombat: Armány és szerelem.
Vasárnap d. u.: A nőna.
Este: Ejjeli menedékely.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Pfefferkorn utazása.
Operett 3 felvonásban.
Személyek:
Pfefferkorn Sziklai
Zsiga, főpincér Ráthonyi
Trka Kórnal B.
Hudec Fenyeri
Bárdi Górnai
Krisztyán Górnai
Esztí Abolovszky
Cirkuszgazgató Iványi
Lotti Székelyné
Miska Heltai

Kezdetre 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
Egész héten: Pfefferkorn utazása.
Vasárnap délután: Hajduk hadnagya.
Este: Pfefferkorn utazása.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Utazás az özvégység felé.

Vígjáték 3 felvonásban.
Személyek:
Ellen Moore Márkus
Bogdán Agota Alsözeghy
Denk Iovag Nádai
Tasnádi Császár

Kezdetre 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
Szerda: Csizmadia mint kísértet.
Csütörtök: Bizánc.
Péntek: A titok.
Szombat: Napkelet király.
Hétfő: Hisszonny (előszór.).
Vasárnap: Ugyanaz.

NÉPSZÍNHÁZ.

A konzul felesége.

Operette 3 felvonásban.
Személyek:
Cornelius Kovács
Metella Komlóssy
Narciss Szirmai
Vesper Kiss
Loelia Ledófszky
Platusz Kaskó
Veronias Pintér
Carvenos Pázmán
Sernyinos Ruznyák

Kezdetre 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
Egész héten: A konzul felesége.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Balaton.

Kezdetre 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
Egész héten: Balaton.

FŐVÁROSI ORFEUM

IV., Nagymező-utca 17.
Ma új műsor!
A nevelő intézetben.
Tréfás ballet, Froehlich Bianca k. a. primaballerina, a new-yorki Metropoli-operahouse tagjának fellépésével.
A KINOS VÉLETLEN. (Ein peinlicher Zwischenfall).
Lorme-Forestier nagysikerű színműve.
PÁRISI BETÖRŐK. Tréfás némajáték. Előadja Pikard-társulat.
A PROTEKCIÓ. A Tarka Szinpad új vigjátéka. Továbbá 8 különlegesség.
A télikerben reggeli 5 óráig **VÓRÓS ELEK** cigányzene-kara hangversenye.

BUTOR

feltűnő olcsó és jó kivitelben kapható
Politzer Béla butoriparosnál
BUDAPEST

GRAMMOPHONOK, PHONOGRAPHOK

Elsőrendű gyártmányok részletfizetésre is.
Árjegyzéket tessék kérnél.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED

HANGSZEROSZTÁLY
BUDAPEST, VI. EÖTVÖS-UTCA 37.
Alkalmos képviselőik felvétetnek.

Nodusin Aranyér-balszam.

Tökéletesen és biztosan gyógyítja egy vak, valamint a nyitott aranyert. — Elismerő levelek. — Készít: Nagy Kálmán gyógyszerész, Nyiregyháza.
Kapható az összes gyógyszerüzletben. Főárkát: Török József és dr. Egger Leó gyógyszerüzletében Budapest. Arra használati utasítással együtt 4 korona, bérmentes küldésnél postán 5 korona.

ŐS - BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 3 óráig reggel 4 óráig.
Ma kedden, május 24-én.

A nagy variété színpadon fellépnek:
Johnson és Dean néger gicerek. Lisztor Margóth francia tánc és ének. Frons Fréris Coogue okvilbirtok. Emil Stahl női bariton. Slocda Company spiritisztiká párodia. Manhattan énekeskvartett. Les 3 Meteors. Les 3 Papiilon humoros női terzett.
Folles Comiques.
A kis garzonból, szenzációs bohózat. A szabad területen Mr. Sarino, a titulkirály. Francia színház. Moulin-rouge. Monte-Carlo és sok más szórakozás.
Katonazene és különféle zenekarok.
Minden előre váltott variété páholytöltség szabad bemenete jogosit a területre. Variété-jegek este 6 óráig kaphatók Zipszer és Könignél, Andrássy-ut 4. Telefon: 27-68.
Belépődíj 60 fillér. Kedvezményes jegyek a városi tüzészekben.

CIRCUS BEKETOW

kedden este 1/8 órákor
Még csak néhány napig az ezüdtüszertüzi műsor. Még csak 5-öszi fellépése a
15 kiténőn idomított JEGESMEDVÉNEK 15
elővezeti Mr. Henrikken.
Kamins urbólgy iskolavárnó, „Jumbo” óriás elefánt, a világnak legnagyobb elefántja, elővezeti Gaudier ur „La Espagnola” hallegyveleg. Új szabadidomítások. Cesar és Wardia, a kiténő spanyol lovgalóművészek. Dandy és Randy. Thomas Belling, Talep stb. bohócok.

Szájpadlás nélküli műfogak

főlölegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet.
Egy óra alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni.
Tíz évi jótállás. Egyedüli speciálta.
Barja J. fogműterme BUDAPEST.
Kerepesi-ut 26. sz.
Vidékiek megvárhatják.

KRYEROL

készíti Dr. Fred. Säderlund Upsalában.
Az egyedüli kiváló tanárok és orvosok által kipróbált és ajánlott fog- és szájpótlási szer
minden száj- és fogbetegség ellen, mely egy hírneves svéd orvos alapos tanulmányai alapján készült és az egészségügyi hivatal által tudományos vizsgálatok alapján elismertetett. A KRYEROL a foggyök gyöngye és minden családban nélkülözhetetlen.
Üvege 2 kor. 40. Med. Dr. Jean Jankiewicz.
Kapható: Török József gyógyszerüzletében, Király-u. 12. A következő állászer-üzletekben: Vértési Sándor, Kristófer, Zelenka J. R. Szervits-utca 10. Müller J. L., Koronaherceg-utca 2., Luff Sándor, Váci-utca 22., Gruber F. utadai, Kigyó-utca 10., Pozsár Károly, II., Fő-utca 46 és Várady Béla, Kishid-utca.

Pénzkölcsön

közvetített leggyorsabban mindenkinek, aki hitelkőp heti, havi vagy évi törlesztésre. Ház- és földbirtokra I. II. III. helyre, értékpapírra vagy váltóra, kezességi és kezess nélküli. **SPITZER JÓZSEF** kereskedelmi- és bankkölcsön-irodája Budapest, Damjanich-u. 32.

Törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra.

A legelőnyösebb feltételek mellett és a leggyorsabban szerzünk érték legmagasabb arányú. Felvilágosítással díjtalanul szolgálunk.

Hecht bankház

Részvénytársaság.
BUDAPEST, Ferenciek-tere 6. sz.
Csakis elsőrangú vidéki képviselők kerestetnek.

KI AKAR

ezép formájú és tartós cipő, bámulatos olcsó árban venni. Az csak forduljon bizalommal hozzám. Minden cipőből Agt-kenőcsöt és 1 évi jótállást adok.
Férfi-cipő: Borjúbőr sima vagy betétes 3.-
Vix, borjú fűzős, elegáns ... 5.20
Lak, sovó box fűzős ... 4.-
Sárka, fűzős vagy cugos ... 4.30
Pincér cipő szeges, cuggal ... 1.30
Női-cipő: Zsige, cugos vagy fűzős 3.- gombos ... 3.30
Lak, szűrlő spengül ... 3.50
Sárka, szűrlő vagy drap fűzős ... 1.40
Gyermekcipők nagy választékban. Kérje nagy árjegyzékemet ingyen és bérmentve, amely több 100 ábrát tartalmaz. Nem tevéz 4-ut kiteserlője vagy a pénzt visszaadom.

AGULÁR DAVID BUDAPEST VII., ERZSÉBET-KÖRÜT 6/A

ÁCS és FODOR

női divat- és fehérnemű áruháza
= BUDAPEST, =
IV., Muzeum-körút 39. szám.
ajánlja
mélyen leszállított áru

női ruhakelme, fehér színes- és himzett batizst, zeñr, ruhavászón, levantin, delain,

továbbá grenadine, peupeline stb. újdonságait, melyekből vidékre minták ingyen és bérmentve küldetnek. — Alkalmi vételt képez az országszerte elismert jöminőségű

„Hófehérke“ vászon

ügyszintén a minden színben kapható kertü abroncs, mely darabonként 2 korona 70 allérbe kerül. — A divatkelmekén kívül a cég vászon - mintagyűjteménye is a t. hölgyek rendelkezésére áll.

PÉNZKÖLCSÖN

házkara telkekra, földbirtokra és örökösre második és harmadik helyű betétblázás mellett is a legkedvezőbb feltételek mellett gyorsan kapható. Ertesztést ad:
Grünsfeld Samu Budapest
Király-utca 23. szám
naponta délután 1 és 5 óra közt,

THURZÓFÜRED

házilag kezelt klimatikus gyógyhely.
Vizgyógyintézet
Szepes vármegye déli részén 572 méter a tenger színe fölött, pompás és nagyterjedelmű és fonyvesedő közepete, Kútnál forrásvíz. Állandó fürdőorvos: dr. Fanzler Lajos. Budapesti lakása: II., Medve-utca 9. sz.
Évad: május 15-től szeptember végéig.
Vasuti állomás: Gölniczbánya-Thurzófűred. Posta- és távirátállomás. — Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos.
Menesdorfer Károly, Gölniczbánya. Szepesmegye.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAP IAN PAP IAN PAP IAN

1 össehajjtqajó vasagy 3 db 1 sodrony acél ágylébet — 5.-
kivehető matracal ... 10.00 1 tengorifü matrac ... 4.50
1 rouge paplan ... 1.80 1 afrigo ... 5.-
1 lőszér ... 2.80 1 lőszér ... 12.-
1 cachmir paplan ... 3.40 1 ablak köper függöny ... 3.-
1 satin ... 3.80 1 tunis ... 1.50
1 atlas cachmir ... 4.80 1 gyapju ... 4.50
1 selyem atlasz paplan ... 8.50 2 ágy, 1 asztalterít bouret 5.50
1 fodros selyem ad. papl. ... 13.50 2 ... 1 gyapju 12.-
1 jó vászon paplan lepedő 2.- 1 nagy szobaszőnyeg ... 2.50
1 ... 1.30 1 ... 1.-
1 flanel ágylakaró pokróc 2.50 1 ágylőke I. ... 0.85
1 gyapju ... 5.50 1 tapestry ágylőke ... 1.50
1 jó löpokróc ... 4.50 1 mtr. jó futólány ... 4.-
1 tölí pokróc ... 4.50 1 ... mintázott ... 75
1 szép fali szőnyeg ... 7.50

GICHNER JÁNOS

gyaplan, matrac, és kárpitosára gyára, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy rakára.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. szám.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközölletnek, nem tetsző árak kiserítetnek, vagy a pénz visszaadatik.

FERFIK ÉS NŐKNEK

legmakasabb helyven és idült folyásoknál befecskekezés nélkül a legbiztosabb és leggyorsabb a „Sanid labdacsokek” bizonyultak. Egy doboz 100 labdac tartalmaz és pontos használati utasítással 16 korona. Vidékre utánvéttel melletti díszreten küld a „Magyar Király-Értesztár Budapest, V., Marokói-utca 3. sz. (Értesztár-ter) arakt.

PÉNZ-KÖLCSÖN

„Pénzügyi Tanácsadó“

szekesztösege és kiadóhivatala
Budapest, Klauzál-utca 6., II. 16.

A megkereső levelekhez a választára szükséges portó melléklése kéretik.

TELEFON: 16-42.

Előkelt referenciákkal az ország minden városában rendelkezünk.

Kimutatás, ki mennyi kölcsönt kaphat mint tisztviselő:

1750 K. fizetéssel	1000 koronát,
1800	1500 . . . . .
2000	3200 . . . . .
2200	4100 . . . . .
2400	5600 . . . . .
2600	6300 . . . . .
2800	7000 . . . . .
3000	8000 . . . . .
3200	10000 . . . . .
4000	12000 . . . . .
5000	14000 . . . . .
6000	16000 . . . . .
7000	20000 . . . . .

és így tovább. Akik fizetésrendezés után kívánunk kölcsönt felvenni, már most forduljanak esiránt iradánkhoz, hogy a rendszer életbe lépése után a kölcsön hamarosan folyósítható legyen.

A nagyközönség figyelmét a saját érdekében felhívjuk ama sajnálatos körülményre, hogy a pénzközvetítés terén napról-napra mindinkább elszaporodik a pénzközvetítőknél az a száma, kik csak a közönség kizsákmányolására, becsapására törekednek. Mint burján a földben, úgy bukkannak fel napról-napra többen és többen ezek a gaz hiénák, rendszerint bizalmat keltő, hangzatos címmel szerepeltetvén bűnös odjunkt. Nagy igéretekkel teli, klabáló reklámokat hoznak a nyilvánosság elé és csaknem a mennybeli boldogságot ígérik a pénzt kereső közönségnek, ha a szükséges kölcsön kieszközöléséért hozzájuk fordulnak. A kereskedelmi kormány már ismételen felhívta a hatóságok figyelmét ezen pénzközvetítők galád visszaélésére, melynek eredményeként napról-napra olvastuk a sajtó törvényszéki rovatában a tisztességtelen közvetítők megtorlását. **Csakis bizalmat érdemlő iradához forduljon tehát a közönség, melynek tisztességéről eleve meg van győződve.** A Pénzügyi Tanácsadó kiadóhivatala egyebekben, hogy megóvja a közönség érdekét, mindenféle pénzkölcsön-ügyben készséggel és teljesen díjtalanul nyújt felvilágosítást, ha eziránt akár levélleg, akár személyesen megkeresik.

= VÁLTÓ =

kölcsönt folyósítottunk minden fővárosi és vidéki hitelképes egyénnel 500 koronától a legmagasabb összegig 4-5 éves törlesztésre két kezessel. A kezesről itt a kölcsönt köröknek kell gondoskodni. Helybeli váltókölcsönönnél 4 kor. 20 fill., vidékinél 5 kor. 50 fill. informálódj díj kiüldendő, mert váltókölcsönönnél nem fedezkék a sajátunkból az előleges kölcsönöket.

Ingatlan

kölcsönöket földbirtokra és nagyobb vidéki városokban levő bérházakra 3/2-4/0-ora folyósítottunk 10-70 éves törlesztéses kölcsönöket. **Becsélt díjat előlegezzük.** Földbirtoknál beküldendő telekkönyvi a kivonat és kataszteri birtokvi, bérháznál a telekkönyvi kivonat és bérjogi felmérés kimutatás. Az iratok beküldése még semmire sem kötelező.

= ÉRTÉK =

papírra, vidéki takarékpénztár részvényre, sorsjegyekre, biztosítási kőtvényekre és áradékokra 24 óra alatt folyósítottunk kölcsönöket.

Kizárólagos címünk:

„PÉNZÜGYI-TANÁCSADÓ“

- KIADÓHIVATALA: -
BUDAPEST,
Klauzál-utca 6. sz., II. 16.

Meg nem felelőért a pénz visszaadatik.
Divatöltöny . . . . . K. 24.-
Felöltő . . . . . „ 18.-
Ulster . . . . . „ 34.-
Minden tiszta gyapju, Rothberger Jakab es. és kir. udv. szállító.
Budapest, Váci-utca 6.
Szombat este az üzlet 9 óráig nyitva.

DR. FÉRFI ÉS NŐI
nemi betegségek, fertőzőngység (impotencia) alapos gyógykezelésre legjobban ajánljuk
DR. KAJDACS
v. es. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
Rendel: 9-4-ig, este 7-8-ig.
Budapest, IV., Kiglyó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
Levél útján is biztos gyógyítok.

Jótállás mellett olcsón
BUTOROK
divatos **hátszobák** --- 60 forint és felebb teljes más fragozok ebédzők --- 75 . . . . .
divatos szalon garnitúrák --- 50 . . . . .
szekrények, ágyak, divánok, székek, széklok, íróasztalok és minden fajta egyes **berendezések** igen olcsón.
Modern berendezés igen nagy választékban.
NAGY IMRE
lakberendezési vállalkozó
butoraktára
Váci-körút 9. szám, I. emelet,
Szerencsen-utca sarok.

KATAPHORESE
Uj gyógymód!
Főállmúlhatatlan gyógyhatású
IDEG-, NEMI-,
bőr-, vérbetegségek, bajtakóros (siphilis) betegségek, énfertőzés utóhajú és férfi gyengeségi állapotok impotencia gyökeros gyógyítására. Tapaasztalt radikális és gyors eredmények folytán honorárium teljes gyógyítok után fizethető. Előrendelő intézet mintaszerű gyógytermelveivel.
Budapest, Teréz-körút 44., I. emelet.
Dr. Mitzger Tivadar
személyes vezetés alatt nyitva egész nap.
Levelekre díjazatlan válasz.

Gummis
és halbtölgny, valdi francia és amerikai órvékülönleges-
ségek eredeti csomagolásban!
Orvosilag ajánva! **Feltétlen biztos!**
Arak! bucsónként 2, 4, 6, 8, 10, 12 14.
Női óvszer „Pessarium oelativum“ Meusinga tanár
szorint, orvosi rendelre adatik ki.
UJ! Auto vaginal spray! a legbizto-
sabb és legkényeseimsebb női külön-
legességek. Ára kor. 15.-
Legujabb képes árjegységeket, zárt bortökében, titoktartás
mellett küld:
KELETI J. orvos-sebészeti mű-
és kötszer-gyár
Budapest, IV. ker., Koronaherceg-utca 17.
Alapítva 1878.

+ INGYEN +
és bórmentve, zárt bortökében küldjük bárkinek legjobban meg-
jelent rendkívül érdekes tartalmu, több ezer ábrával és bő
magyarázattal ellátott árjegységeket.
Universal sérvkötők pántatlanok, kis gummi-
gyömb sörv is eltartható. Az árjegyzék a különböző sérvkötők bő-
vebb magyarázattal szolgál.
GUMMI halbtölgny, női szerok, bő magyarázattal és
használati utasítással. --- 20 korona megrendé-
lésnél husz szentek engedmény.
Műkezek, műlábak műlábok, támogatók, egyre-
nastarók, gummiharanyak,
haszkók pontos utasítással és leírással.
Első segély! As Árjegyzék küll az „első segély“
leírását. Mentőszekrények cséplés-
tes és iparvállalatos kaphatók.
Betegtoló-székek nagy választékban.
Betegápolási cikkek külön-külön osztályonva
bő magyarázattal.
Cím:
Magyar orvosi műszertár
Budapest, VII., Kerepesi-ut 32,
(a Rókus kórházzal szemben).
A vörös keresztre ügyeljünk!

Agulár Ede cipőgyára
Budapest, Kerepesi-ut 22.
(Az Ursula színházzal szemben).
Legfontosabb mérték, ha harle-
nyában állva, a lábtalp kör-
vonalát leírja luk. Nem meg-
felelőt kicsértelek, vagy a pénzt
visszaadom.
Kizárólag saját készítmény!
Művészi kivitelű, több pár
divatos ábrakkal ellátott
árjegyzékem ingyen
és bórmentve.
7093

Férfi
vixos, sima, erős talp 3-4, botlétes 320, elegáns gavalér fűzős --- 350
amerikai box, cugos 4-20, elegáns box fűzős --- 480
4-50, Derby-szabás ---
legfinomabb chevreaux, fűzős, feltűnő elegáns --- 5-
4-50, gavalér gombos ---
francia szalonlakk, fűzős 4-50, gombos 4-50, --- 5-
egész lakk ---
ujtálalményu, szabadalmazott „GLORIA“
osattos cipőim, amerikai boxbőrűből 5-50,
legfinomabb chevreaux-bőrűből --- 6-
divatos, barnaszínű fűzőscipő --- 4-
Női
zorgobőr, cugos 3-4, fűzős elegáns 3-20, --- 350
gombos ---
amerikai box, fűzős 3-50, párizsi divatu
gombos 3-80, lakkspitzel --- 4-
legfinomabb chevreaux, fűzős 3-80, feltűnő
elegáns, gombos --- 4-20
divatos barnaszínű fűzőscipő 3-20, gombos
szürke, vagy szép barnaszínű, szarvasbőr
fűzős, bőrsarokkal --- 4-
szalonlakk, cugos vagy fűzős 3-50, elegáns
szabású gombos --- 3-80
gyermekcipők, erős zergébőrűből 3 évig 1 frt,
3-7 évig 1-80, 8-12 évig --- 2-20

